

Novo mesto, 18. maja 1977

Številka 4,5 - Leto V

Novoteks

GLASILO TEKSTILNE TOVARNE NOVO MESTO

DRAGI TOVARIŠ TITO!

OB TVOJEM 85. ROJSTNEM DNEVU

TI DELAVCI NOVOTEKSA ŽELIMO,

DA BI NAS ŠE DOLGO VODIL

PO POTI SAMOUPRAVNEGA SOCIJALIZMA

IN NEUVRŠČENOSTI!

PO 15 LETIH PONOVRNO ZA KRMILOM...

Našega novega direktorja, tovariša Dolenca, prav gotovo ni potrebno posebej predstavljati: veliko je še delavcev, ki se ga spominjajo iz leta 1948 do 1962, ko je delal v Novoteksu, od leta 1953 dalje pa je bil 9 let direktor takratnega, veliko manjšega podjetja.

Ko je tovariš Luka – tako mu namreč pravijo nekdanji prijatelji še iz časov, ko je branil barve novomeške odbojke v I. zvezni ligi – po 24 letih ponovno prevzel direktorsko mesto v Novoteksu, se je srečal s številnimi problemi: naj bo to

„Proizvajati je treba tisto, kar trenutno zahteva trg...“

proizvodnja ali prodaja, kvaliteta ali zamujanje rokov ter še desetine manjših težav, ki jih pred leti, ko je bil Novoteks, če že ne vodilna, pa vsaj med najboljšimi tekstilnimi tovarnami v Jugoslaviji, ni bilo.

V dobrem mesecu se je novi direktor že dodobra seznanil z vsemi težavami, v katerih se je

znašel naš kolektiv. Tovariša Dolenca smo zaprosili za intervju, v katerem je seznanil delavce Novoteksa o nekaterih razvojnih smernicah ter rešitvi nastalih problemov.

– *Tovariš direktor, kako lahko primerjate leto 1953, ko ste bili prvič na vodilnem položaju v tovarni, z letom 1977, ko ste se ponovno vrnili v Novoteks?*

– Po mojem mnenju primerjava teh dveh let sploh ni mogoča, predvsem zaradi naslednjih stvari: samoupravljanje se je od 1951 do danes zelo razvilo na vseh področjih družbenega življenja in dela; ves ekonomski sistem in pogoji gospodarjenja so popolnoma drugačni kot so bili pred dvajsetimi in še več leti; tržne razmere in prodiranje naše industrije na tuja tržišča so prav tako vplivale na razvoj družbeno-ekonomskih odnosov. Ne smemo prezreti veliko povečanje proizvodnje – in s tem tudi več delavcev (od takratnih 400 jih je sedaj v združenem Novoteksu 2500). Omeniti moram še ogromen napredek pri modernizaciji podjetja, ne nazadnje velja omeniti še dve novi veji proizvodnje – konfekcijo in proizvodnjo strešnikov.

– *Kot je vsem znano, je izmed 32 OZD v Sloveniji edino Novoteks dobil ves zaprosen sanacijski kredit. Kakšna je sedaj, po pokritju izgube, pot iz težav?*

– Sanacijski program, ki so ga sprejeli organi našega podjetja, je v glavnem analiziral preteklo obdobje, za naprej pa ni bilo veliko povedanega. Ka-

kršne koli, optimistične ali pesimistične napovedi so izredno težke, saj je treba ob takih

„Nujno potrebno je urediti dohodkovne odnose...“

in podobnih izjavah upoštevati položaj tekstilne industrije doma in v svetu, tržne razmere na vseh tržiščih ter izsledke najsoodnejše znanosti v tekstilni tehnologiji in v vseh drugih spremljajočih industrijskih vejah, n.p.r. v kemiji, strojogradnji, elektroniki itd.

Vse to je potrebno upoštevati pri dolgoročni usmeritvi podjetja. Takoj pa je treba zastaviti delo v dveh poglavitnih smereh: poslovno-tehnološki in organizacijski.

Na podlagi vseh vtisov in do sedaj znane problematike bom v najkrajšem možnem času predložil samoupravnim organom in političnim organizacijam predloge za bodoče delo. Že takoj na začetku naše skupne poti se moramo zavedati, da, dokler ne bo usmeritev našega nadaljnjega razvoja sprejeta tako, da bodo pri tem sodelovali vsi delavci Novotek-

sa, ne moremo govoriti o podrobnostih, toda, verjemite mi, le-teh ni malo. Veliki večini so mogoče vsakodnevni „problemčki“ že sestavni del njihovega delovnega dne, vendar sem prepričan, da bi se dalo z naprežanjem vsakega delavca v Novoteksu tudi te „boleče malenkosti“ odpraviti.

– *V zadnjih dveh letih se je vedno največ govorilo o konfekciji. Na kakšen način naj bi bilo organizirano delo v tej temeljni organizaciji, da ne bi stalno spremljali modelov, materiala in delovnih operacij?*

– Kako organizirati delo v konfekciji, je samo delni problem, ki pa ga ni mogoče obravnavati mimo ostalih tozdov. V predlogu samoupravnim organom bodo nakazana

„Na novi poti bomo morali sodelovati vsi delavci Novoteksa...“

tudi ta vprašanja – n.p.r. odcepitve delovne enote v Trebinju ter organiziranje delovne enote Vinica v tozd – vendar trdim, da se položaj ne bo bistveno popravil (to velja tudi za ostale tozde), če ne bomo uredili dohodkovnih odnosov med tozdi.

– *Ob koncu bi nas zanimala še rešitev iz dneva v dan bolj perečega problema: kako zaveziti odhode ljudi iz Novoteksa?*

– Zaveziti odhod strokovnjakov ali delavcev iz neposredne proizvodnje je mogoče samo na en način: vsem zaposlenim v Novoteksu moramo zagotoviti socialno varnost za daljše obdobje, to pa pomeni: proizvajati je treba izključno le tisto, kar trenutno zahteva trg; vse to pa mora biti narejeno pravočasno in kvalitetno. Kajti le tak način proizvodnje in prodaje končnih izdelkov ustvarja dohodek, ki predstavlja temeljno kategorijo družbenega planiranja in ki se razporeja na osebno, skupno in splošno porabo.

Tekst in foto: MIHA GOŠNIK

Tovariš Dolenc je svoje predloge temeljito razložil na konferenci ZK. Na sliki: med gosti je bil tudi predsednik Obs Novo mesto Jakob Berič

Kratka analiza poslovanja v prvem tromesečju

I. Doseganje proizvodnih planov

Obrat	Enota mere	Izvršeno I-III 1976	Plan I-III 1977	% doseg. plana
Repcio predilnica	B. kg Nm 40	72.628,70	104.700	101,-
Klasična predilnica	B. kg Nm 40	159.286,70	178.200	99,-
Skupaj	B. kg Nm 40	231.915,40	282.900	100,-
Predilnica Novo m.	B. kg Nm 40	175.925,60	178.200	103,-
Priprava – klasično	B. kg Nm 40	57.816,70	36.600	112,-
Hamel	B. kg Nm 40	264.242,20	277.500	95,-
Skupaj	B. kg Nm 40	322.058,90	314.100	97,-
Taklnica	000 votki	1.886.325	1.869.900	99,-
Apretura	got. metri	937.490,60	909.460	97,-
Pletilnica	obrati	1.036.900	949.800	106,-
Konf. Novo mesto	min.	4.706.668	5.494.500	84,-
Trebinje	min.	2.652.860	4.039.200	85,-
Vinica	min.	3.255.390	4.704.784	80,-
Skupaj konfekcije	min.	10.614.918	14.238.484	84,-
Strešnik	kom. streš.	1.318.985	1.505.013	70,-
Trgovine	bruto realiz.	10.265.061,70	11.250.000	103,-

II. Gibanje prodaje in primerjava z enakim obdobjem lani

	mer. enota	I-III 76	I-III 77	Indeks I-III 77 / I-III 76
a) PRODAJA TKANIN				
domači trg	m	535.349,30	666.034,45	124
inter. real. konf.	m	66.107,00	116.160,40	176
lastne trgovine	m	21.674,40	32.249,70	149
IZVOZ-klasičen	m	82.558,20	194.564,65	236
– preko jug. konf.	m	102.114,80	5.330,00	5
– preko konf. Nov.	m	119.259,10	23.608,40	20
SKUPAJ	m	927.062,80	1.037.947,60	112
Preja – izvoz	kg	14.536,30	26.743,32	184
– dom. trg		–	11.279,42	–
b) KONFEKCIJA				
domači trg	kom	117.125	150.575	128
lastne trgovine	kom	10.822	12.727	118
IZVOZ-klasičen	kom	131.495	42.133	32
– LOHN	kom	23.540	92.776	394
SKUPAJ	kom	282.982	298.211	105
c) STREŠNIK	kom	542.373	979.209	181
Izvoz v dol.		1.659.604,08	1.648.287,20	99,-

Prodaja naših izdelkov je v primerjavi z enakim obdobjem lani nekoliko napredovala. Skupna prodaja tkanin se je povečala za 12 %. Močnejše sta napredovala prodaja na domačem trgu in klasični izvoz. Občutno pa se je zmanjšal izvoz

preko jugoslovanskih konfekcij ter preko naše konfekcije. Prodaja preje se je povečala za 84 %, v prvem tromesečju pa smo prodali tudi 156.856 metrov tkanin iz zaloge.

Skupna prodaja konfekcijskih izdelkov se je v primerjavi s

I. tromesečjem lani povečala za 5 %. Občuten pozitiven premik je bil dosežen pri izboljšanju strukture prodaje v korist prodaje na domačem trgu, ki se je povečala za 28 %. Klasičen izvoz se je v primerjavi z lanskim prvim tromesečjem znižal za indeks 32, lohn pa se je povečal za 294 %. Občutno je povečal prodajo tudi Strešnik (indeks 181).

Če letni plan razdelimo enakomerno na vsa obračunska obdobja, smo svoje obveznosti izpolnili oziroma presegli pri prodaji tkanin in konfekcij. Pri tem pa moramo upoštevati običajno večjo aktivnost pri prodaji tkanin in konfekcije v prvem tromesečju glede na sezonski značaj prodaje.

III. Rezultati poslovanja za I. tromesečje 1977

Letni plani neto realizacije so izpolnjeni takole:

- pri tkaninah, pleteninah in preji s 26 %;
- pri konfekcijskih izdelkih z 21 %; in
- pri Strešniku s 15 %.

Pri prodaji tkanin in konfekcije je delno vplivala na višjo neto realizacijo prodaja iz zaloge. Na nizko doseganje neto realizacije v Strešniku pa so na

obseg proizvodnje vplivali pomanjkanje modelov in cementa ter zima.

Fiksni stroški poslovanja so za podjetje kot celoto doseženi v višini 24,6 % planiranih. Manjše prekoračitve so po posameznih vrstah stroškov, kar je predvsem posledica podražitev (goriva, maziva, elektrike, rezervnih delov).

Iz pregleda po tozdih in skupnih službah je razvidno, da so letni plani doseženi v sledečih odstotkih:

– tozd Tkanina	23,5 %
– tozd Predilnica Metlika	26,5 %
– tozd Konfekcija	26,5 %
– tozd Strešnik	21,3 %
– tozd Trgovina	26,2 %
– skupne službe podjetja	23,9 %
– invest. vzdrž. sektor	23,9 %

– tozd Tkanina – ostanek dohodka	1.866.547 din
– tozd Predilnica Metlika – ostanek dohodka	453.883 din
– tozd Konfekcija – izguba	1.119.521 din
– tozd Strešnik – ostanek dohodka	156.344 din
– tozd Trgovina – ostanek dohodka	293.009 din
– IVS – izguba	407.041 din
SKUPAJ NOVOTEKS – ostanek dohodka	1.243.041 din

* Iz podatkov o doseganju proizvodnih planov je razvidno: – da priprava, taklnica in oplemenitilnica niso v celoti izpolnile plana;

– da so predilnice izpolnile planske obveznosti za I. tromesečje, oziroma so izdelale malo več kot predvidevajo sprejeti plani;

– da je pletilnica presegla plan za 6 %;

– da vse tri konfekcije niso izpolnile svojih planskih obveznosti za 16 do 20 %. Odstopanja med posameznimi obrati so letos manjša od preteklih let; – da Strešnik ni izpolnil plana za celih 30 %;

– da so trgovine dosegle malo večji promet od sprejetega plana.

V primerjavi z enakim obdobjem lani je bila dosežena višja proizvodnja v predilnici v Metliki (za 22 %), v predilnici Novo mesto (za 4 %), v konfekciji Trebinje (za 29 %), v konfekciji Vinica (za 15 %) in v trgovinah (za 14 %). Vsi ostali obrati so dosegli nižjo proizvodnjo.

=====

Iz podatkov je razvidno, da so tozdi Tkanina, Predilnica Metlika, Strešnik in Trgovina iz dosežene plačane realizacije pokrili celokupne stroške poslovanja, osebne dohodke in družbene dajatve. Tozd Konfekcija je v primerjavi s preteklimi obračunskimi obdobji bistveno izboljšal ekonomski rezultat poslovanja, vendar ni uspel iz dosežene plačane realizacije pokriti vseh izdatkov. Pretežni del izgube IVS pa se nanaša na neknjižene interne fakture.

=====

Ob upoštevanju letne dinamike gibanja stroškov je izvršitev prekoračena v tozdu Predilnica Metlika, tozdu Konfekcija in tozdu Trgovina.

Po periodičnem obračunu za prvo tromesečje so bili doseženi naslednji končni rezultati poslovanja:

Pomen dveh velikih obletnic

Letos se bomo s posebno pozornostjo, spoštovanjem in ljubeznijo spominjali dveh izjemno pomembnih mejnikov iz zgodovine razrednega in narodnostnega boja delavskega razreda jugoslovanskih narodov za njegove pravice: štiridesetletnice prihoda tovariša Tita na vodstvo partije in štiridesetletnice ustanovitve KP Slovenije – dveh ločnic, ki sta ustvarili temelje v revoluciji in narodnoosvobodilnem boju, priborjenemu lastništvu delavcev nad proizvodnimi sredstvi, lastništvu delavcev nad proizvodnimi

mi sredstvi in preraslemu v kvalitetno novo, s še bogatejšo vsebino osveščeno delavsko samoupravljanje, katerega vrh je zakon o združenem delu, ki smo ga za dan republike lani plebiscitarno potrdili vsi jugoslovanski delavci.

Kako se bomo spominjali obeh dogodkov? Z delom, z zavestnim dograjevanjem družbenopolitičnega sistema, ki smo ga potrdili za svojega, s sodelovanjem v delu organov, kjer sodelujemo kot delegati, ter s svojim stalnim strokovnim in družbenim izobraževanjem. Po-

leg teh osebnih, a za vse obvezujočih oblik in načinov, bomo obe pomembni obletnici počastili še s številnimi zunanjimi znaki, pomembnimi založniškimi dejanji, srečanji in pogovori z udeleženci razrednega in narodnostnega boja, s tovariškimi delom v sindikalni organizaciji, s povezovanjem v krajevni skupnosti in s proslavami.

To so cilji, za katere se zavzemata in jih uresničujeta tovariš Tito in Zveza komunistov, ki jo bo letos popeljal že v peto desetletje.

Akcija v polnem teku

Kot vam je že gotovo znano iz objave v Dolenjskem listu in tudi v našem internem glasilu, je bil na predlog podružnice Slovenskega zdravniškega društva ustanovljen pri občinskem odboru RK v Novem mestu medobčinski sklad za nabavo dragih medicinskih instrumentov.

Namen ustanovitve sklada je solidarnostno zbiranje finančnih sredstev za nakup medicinskih instrumentov za potrebe novomeške bolnišnice kot osrednjega zdravstvenega zavoda v dolenski regiji.

Zbrana sredstva so namenjena kot pomoč pri nakupu tistih dragih medicinskih instrumentov, ki jih bolnišnica ne more kupiti iz rednih sredstev za opremo, nakup le-teh pa je nujno potreben za boljše in hitrejše zdravljenje pacientov. Predvsem bi bilo potrebno nabaviti:

1. laserski fotokuagulator za zdravljenje očesnih bolezni in

zlasti za posege v notranjost očesa, ki je doslej veljala za nedotakljivo,

2. aparat za hitro zmrzovanje tkiva (za zgodnje odkrivanje raka in drugih sprememb v bolnikovem telesu);

3. opremo za laboratorije: avtomatični števec krvničk, plamenski fotometer za hitro ugotavljanje krvne slike in avtomatske dispensorje za varnejše in hitrejše jemanje vzorcev; ter

4. preurediti in razširiti sedanjo šok sobo, za katero bi nabavili: posteljno tehtnico, aparat za umetno dihanje, voziček z aparati za oživljanje in ponovno delovanje srca, stoječi in prenosni EKG aparat za natančne registracije in kontrolo električnih potencialov srčne mišice in možganske skorje ter razne monitorje za sprotne kontrole vseh življenjskih funkcij bolnikov.

Finančna sredstva sklada se oblikujejo iz prostovoljnih prispevkov organizacij združenega

dela, daril posameznikov, društev in organizacij; n.pr. sredstva OZD po zaključnem računu, namesto novoletnih čestitk in raznih proslav, namesto cvetja na grobove umrlih in podobno.

Ker smo lansko poslovno leto končali z izgubo in smo trenutno že „globoko zabredli v sanacijski program“, bi bilo kakršno koli dajanje denarja iz skladov skupne porabe ali iz kakšnih drugih virov nedopustno. V poštev bi prišla samo kakšna namenska sredstva, ki bi jih podarili skladu namesto čestitk ali pa bi delavci Novoteksa sledili plemeniti gesti nekaterih članov OZD Novoteksa, ki so se odpovedali vpisanemu posojilu za ceste. Vsem, ki so se že odpovedali temu denarju, se v imenu medobčinskega sklada za drage medicinske instrumente najlepše zahvaljujemo.

SINDIKALNA ORGANIZACIJA

V začetku maja nas je obiskal 9-članska delegacija strokovnjakov iz Kenije, iz majhnega mesteca Tiki, ki je oddaljen 40 kilometrov od glavnega mesta Kenije Nairobija. Slovenske tekstilne tovarne Lisca, Labod, Jutranjka in Jugotekstil gradijo v tej oddaljeni afriški deželi tekstilno tovarno, kjer bo v končni fazi delalo 600 ljudi in bo s svojimi zmogljivostmi največji tekstilni objekt v Afriki. Bodoči tehnologi, obratovodje in drugi vodilni delavci so že dva meseca na specializaciji v sevniški Lisci, kjer se pridno učijo, krojijo, šivajo in se vedno bolj izpopolnjujejo. Do sedaj so pokazali veliko mero znanja in predvsem prizadevanja, ki ga bodo s pridom uporabljali doma, ko bodo na 4 trakih delali nederčke, moške in otroške srajce, spodnja oblačila za najmlajše ter lahko otroško konfekcijo.

TITO - TO SMO MI VSI

Titovi jubileji pomenijo za delavski razred, za delovne ljudi in občane, za mladino, za vse narode in narodnosti samoupravne, neodvisne in nevrščene Jugoslavije največji praznik njihove narodne, socialne in nacionalne osvoboditve, njihove vsestranske uspehe v izgradnji socialističnega samoupravljanja, družbe svobodnih ljudi in narodov. Z eno besedo, praznik našega srečnega življenja v miru, bratstvu in enotnosti, enakopravnosti in socialistični skupnosti.

Kot vsako leto, smo se delavci Novoteksa tudi letos vključili v praznovanje Titovega 85. rojstnega dne. Poslali smo mu pozdravno pismo naslednje vsebine:

Tito, ko v mesecu mladosti praznuješ svoj rojstni dan, se vsi spominjamo tvoje poti od majhnega fantiča v obsotelški vasi Kumrovec, preko revolucionarne poti borca za socialne in narodnostne pravice do voditelja našim narodov in narodnosti v neizprosni boju za svobodo.

Tisočkrat izgovorjena beseda Tito je bodrila borce, da so vztrajali v svojem pravičnem boju za osvoboditev. Tito je bilo zapisano v srcih in na zastavah delovnih brigad, ko so se kalili zavest, moč in ponos naših delovnih ljudi. Tito smo izgovarjali takrat, ko smo namenili svoje prve korake v samoupravljanje in z ustavo uzakonili našo pot samoupravnega socializma.

Tito ni mit. Tito je stvarnost, katerega pozna in ceni ves svet – ne samo kot državnika, marveč tudi kot revolucionarja, genialnega vojskovodjo in nosilca gibanja nevrščeni.

Tudi letos v mesecu mladosti milijoni src jugoslovanskih narodov in narodnosti nosijo v sebi radost in tisočkrat tisoč še več dobrih želja za tvoj rojstni dan.

Željam tisočev se pridružujemo tudi mi, delavci Novoteksa. Ostani nam zdrav in vodi nas, kot si nas vodil doslej. Iz tebe črpamo svojo moč in hvala za vse, kar si nam dal, kar nam daješ in kar nam boš še dal.

MLADINCI TEKSTILNE TOVARNE NOVOTEKS

Želja Metličanov – športno igrišče

V našem metliškem tozdu Predilnica smo pred kratkim obiskali Jožeta Štefaniča, ki je predsednik odbora za SLO ter Vlasto Gornik, ki je tajnica mladinske organizacije. Jože je star 25 let in je v Novoteksu 2 leti, Vlasti pa je 24 let in je v Novoteksu že 4 leta. Pogovor je stekel o problemih, ki tarejo mlade Metličane in o vključevanju delavcev v sanacijski program.

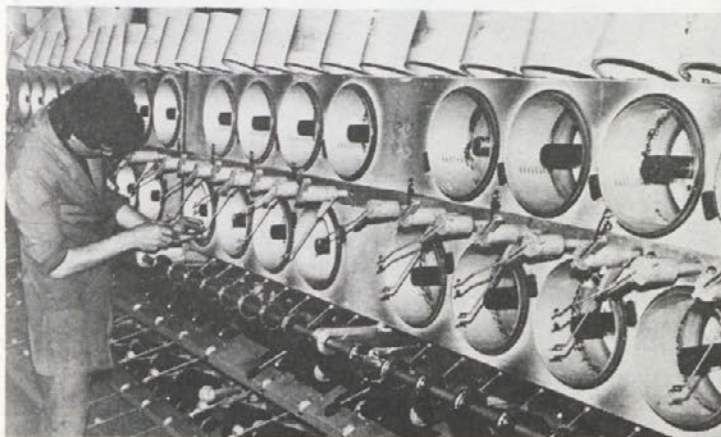
„Vsi delavci v našem obratu, zlasti pa še mladina, smo se vzporedno s sindikalno organizacijo vključili v sanacijski program. Prizadevamo si, da bi čimprej izplavali iz težav in pre-

pričani smo, da nam bo ob prizadevanju vsakega delavca to tudi uspelo.

V naši mladinski organizaciji je okoli 75 članov, njen predsednik pa je Jože Nemanič. Velikokrat so že dejali starejši delavci, da mladi nismo aktivni; toda to je včasih tudi res, vendar ne samo po naši krivdi. Ker naši mladinci delajo v 3 izmenah, se največkrat ne morejo udeleževati raznih sestankov in sej, veliko jih mora doma pomagati na polju, nekaj pa jih tudi obiskuje večerne šole in tečaje. Včasih smo bili veliko bolj aktivni na športnem področju,

sedaj pa je tudi to padlo v vodo. Naša velika želja je, da bi nas tovarna podprla in da bi za potrebe tovarne – organizirana re-

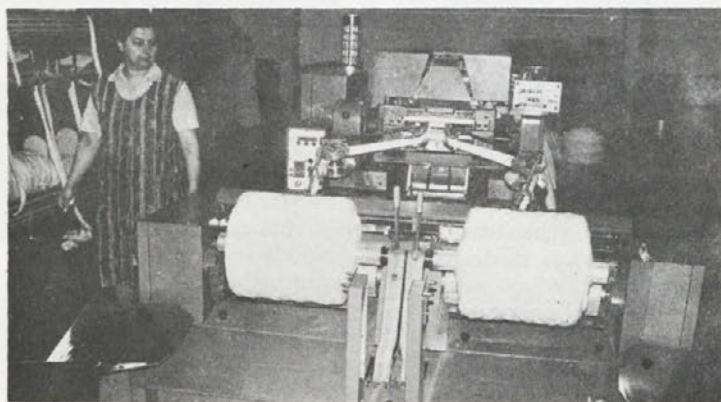
kreacija med delovnim časom, zgradili za obratom športno igrišče!“

Čiščenje strojev

VLASTA GORNIK in JOŽE ŠTEFANIČ

Proizvodnja v metliški predilnici

Za dežjem vedno posije sonce...

Prav tako kot v Metliki, so se tudi v Vinici delavci Novoteksa temeljito lotili sanacijskega programa. Prepričani so, da se Novoteksu resnično bližajo boljši časi, samo malo bo še treba potrpeti.

Ob našem zadnjem obisku pri viniških konfekcionarjih, smo se pogovarjali s 25-letnim Ivanom Vraničem, ki je

član disciplinske komisije, v Novoteksu pa je že 4 leta.

„Skoraj vsi mladi delavci na Vinici so dobri in disciplinirani delavci, včasih pa imamo vsi skupaj „slabe trenutke“. Delavci so zelo zaposleni – od lanskega aprila smo delali večino sobot ter dvakrat tedensko tudi po 12 ur – in prav zaradi tega smo pri delu disciplinske komisije največkrat zasledili neresnost delavcev, „plave“ bolniške (simuliranja) včasih pa tudi vinjenost.

Nasplošno lahko rečemo, da bi bila lahko mladina veliko aktivnejša, toda kaj, ko ni zainteresirana; malo zaradi dela doma, nekoliko pa tudi zaradi večernega šolanja nekaterih mladincev. Ugotovim lahko še, da je v našem obratu premalo članov ZK. Delavci bi bili pripravljene delati še več, toda razporeditev med njimi je nekoliko pokvaril februarski osebni dohodek, ki je bil resnično slab. A vendar – za dežjem vedno posije sonce in takšno je tudi trenutno razpoloženje na Vinici!“

IVAN VRANIČ

Likalnica hlač

Prostorna viniška hala

Obisk dolenjskih študentov

V aprilu nas je obiskala skupina 30 novomeških študentov, ki študirajo v Mariboru. Ekскурzijo sta organizirala Klub dolenjskih študentov iz Maribora ter KNS, vodil pa jo je Marko Švent.

Bodoči ekonomisti, gradbeniki in tekstilci so si na dvodnevem obisku v novomeški občini ogledali Novoteks, tovarno zdravil Krko, Beti, Belt, ter metliško in novomeško občinsko skupščino. V našem podjetju smo jim najprej pokazali celotno proizvodnjo, nato pa je bodoče strokovnjake zanimalo, kakšen je trenutni položaj v tovarni, kako smo začeli izvajati sanacijske ukrepe in kakšna je perspektiva prodaje in izvoza Novoteksovih izdelkov. Na sliki: študentje med poslušanjem poročila tov. Sotlerja.

OPOZORILO

Kljub večkratnim opozorilom se še dogaja, da delavci Novoteksa prijavljajo nesreče pri delu oziroma na poti na delo in z dela šele čez nekaj dni ali celo tednov.

Vsako nesrečo pri delu mora poškodovanec takoj javiti svojemu nadrejenemu, ta pa mora izpolnjeno prijavo v 24 urah dostaviti službi varstva pri delu. Če se delavec poškoduje na poti na delo in z dela, mora to v istem roku javiti službi varstva pri delu in s seboj pripeljati očitilca nesreče. V obeh primerih velja izjema, da se rok podaljša še za 24 ur, če se nesreča zgodi v petek popoldne ali ponoči, v soboto, nedeljo ali ob praznikih.

Kdor tega ne bo upošteval, mu ne bomo priznali 100-odstotno nadomestilo osebnega dohodka.

SLUŽBA VARSTVA PRI DELU

POPRAVEK

V prejšnji številki našega glasila je v članku inž. Salka Deliča „Inovacijska dejavnost“ prišlo v zadnjem odstavku do ne ljube pomote. Pravilno se ta stavek glasi: „Cilj naj bi bil, da je delavec samoupravljalca zainteresiran za to, da ne bi bile izboljšave v proizvodnji samo plod njegovega fizičnega dela, ampak da bi bile čedalje bolj tudi rezultat njegovega umskega dela in znanja.“

SOCIALNO DELO V GOSPODARSTVU

V novejšem času se javlja potreba po socialnem delu v gospodarstvu, zato delovne organizacije zaposlujejo socialne delavce. Socialno delo je humanitarna dejavnost, socialni delavec pa pomaga delavcem pri reševanju stisk in problemov, v katere zaidejo. Delo socialnega delavca obsega delo s posameznikom, delo s skupino in skupnostno socialno delo.

Delo s posameznikom je največkrat svetovalno delo.

Delavcu pomaga, da se zave realnosti svojega problema in da s pomočjo socialnega delavca pride do rešitve problema; napoti delavca k posamezni strokovni službi, ki bo rešila njegov problem; pomaga delavcem do enkratne denarne pomoči preko OO sindikata, kadar jim je ta pomoč potrebna.

Delo s skupino zajema pomoč skupinam delavcev, ki jih združuje enak problem (alkoho-

lizem v družini, težave s prilaganjem na novo delovno okolje, otroško varstvo in vzgoja otrok, rehabilitacija invalidnih delavcev, stanovanjski problem, prehrana delavcev itd.).

Skupnostno delo pa je sodelovanje s strokovnimi delavci in organizacijami, družbenopolitičnimi organizacijami v sami OZD in zunaj nje.

SOCIALNA DELAVKA TEJA BLAJ

Bolniška I - III 1977

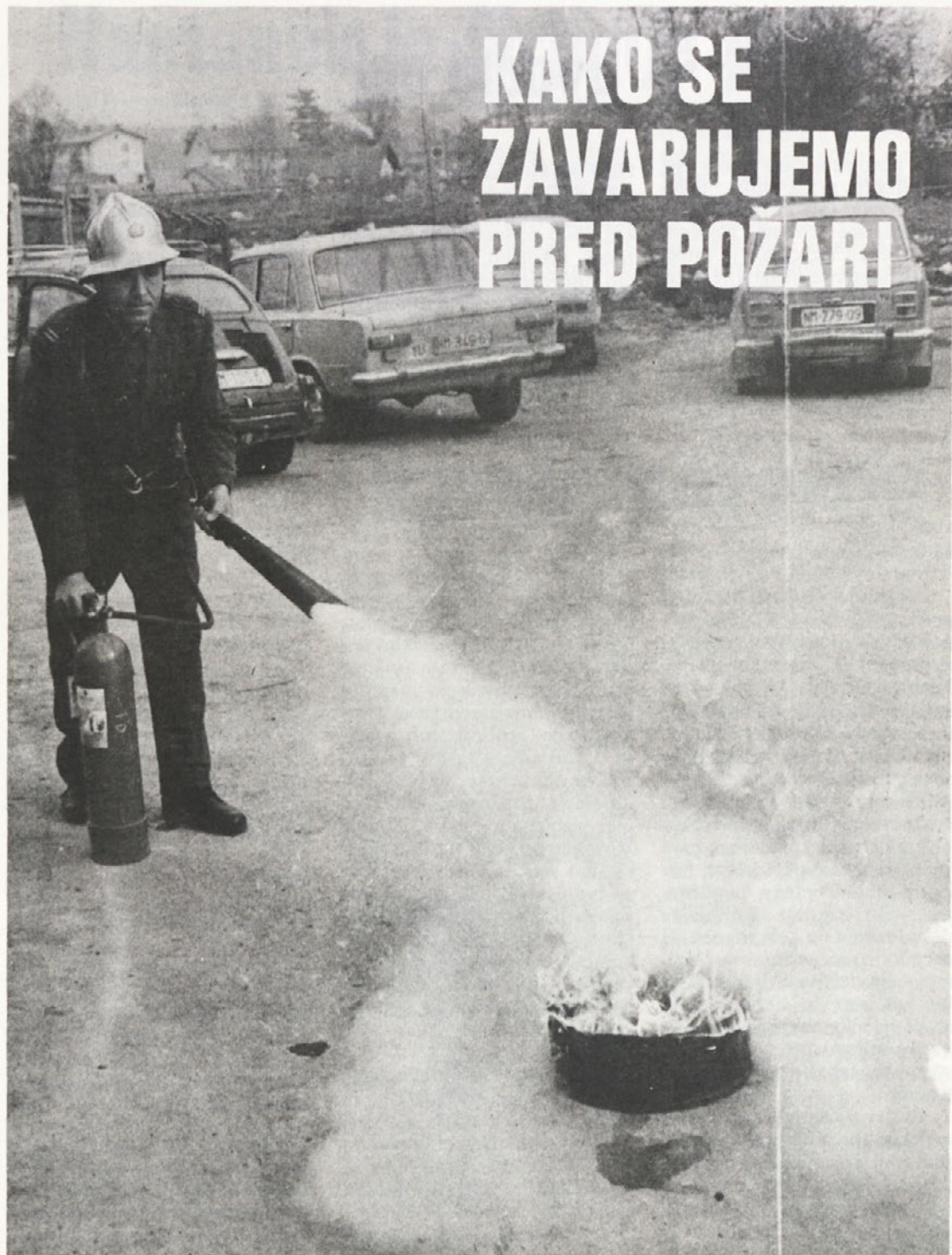
	Boln. izost.		nad 30		porodn	%	Skupaj boln.	DP	% skup. boln. na ure brez
	do 30	%		%					
Tozd METLIKA	4936	4,2	1032	1,0	2448	2,4	8416	8,2	
Predilnica II	2756	4,4	1836	2,9	2196	3,5	6788	10,8	
Priprava	2384	3,9	2640	4,4	1736	2,9	6760	11,2	
Dessenatura	104	1,6	408	6,3	352	5,5	864	13,4	
Tkalnica	3044	4,6	2320	3,5	664	1,0	6028	9,1	
Oplemenitilnica	4448	4,9	4344	4,7	2000	2,1	10792	11,6	
Pletilnica	32	0,9	152	4,3	-	-	184	5,2	
SS-tkanine	816	2,7	624	2,1	704	2,4	2144	7,2	
Tozd TKANINA	13584	4,2	12324	3,8	7652	2,4	33560	10,4	
Konf. Novo mesto	4440	4,7	3008	3,2	9424	9,9	16872	17,8	
Trebinje	3404	4,6	2578	3,5	4928	6,6	10910	14,7	
Vinica	2920	3,8	704	0,9	4264	5,5	7888	10,2	
SS-konfekcija	928	3,3	376	1,4	584	2,1	1888	6,8	
Tozd KONFEKCIJA	11692	4,3	6666	2,4	19200	7,0	37558	13,7	
Tozd STREŠNIK	964	3,1	248	0,8	352	1,1	1564	5,0	
Tozd TRGOVINE	544	1,9	256	0,9	920	3,2	1720	6,0	
IVS	1368	4,4	176	0,6	232	0,7	1776	5,7	
SS-centralne	448	1,2	720	2,0	1296	3,7	2464	6,8	
Menze	80	1,2	32	0,5	-	-	112	1,7	
SKUPAJ NOVOTEKS	33616	4,0	21456	2,6	32100	3,9	87170	10,5	

V prvih dveh mesecih letošnjega leta znaša odstotek bolniških izostankov za podjetje 10,5. Od tega je največ izostan-

kov zaradi bolezni do 30 dni, ki grede v breme podjetja. Bolniški izostanki nad 30 dni ter

porodniški dopust pa gresta v breme socialnega zavarovanja; ta odst. znaša 6,5.

KAKO SE ZAVARUJEMO PRED POZARI

leglo požara, moramo storiti naslednje:

- odklopiti varovalke
- z dlanjo tipamo po podu, dokler ne najdemo mesta, kjer je najbolj vroče
- iščemo madeže na ometu, ki običajno nastanejo pri takem požaru
- prisluskujemo, na katerem mestu najbolj prasketa – tam je gotovo žarišče požara.

Na enak način ugotavljamo leglo požara tudi pri požaru, ki ga slutimo v leseni steni. Kako bomo gasili v obeh primerih?

Pri roki mora biti orodje za odpiranje desk in voda. Ali bomo gasili z vedrovko, zidnim hidrantom ali brizgalno, je odvisno od razsežnosti požara. Važno je, da smo pripravljene že na prvi udarec, ko se bo prikazal plamen, ko bomo odrgali deske. Gašenje ne bo uspešno, če bomo zalivali notranjost stene z vodo, temveč se bo uspeh pokazal, če bomo uporabili ročnik, s katerim lahko gasimo z ostrim in razpršenim curkom vode in ga vsak čas odpiramo in zapiramo.

- Požar v stopnišču

Pri eno in večnadstropnih zgradbah je požar na stopnišču zelo nevaren, ker se širi navzgor in navzdol. Pri taki situaciji požar zajezimo od spodnje in zgornje strani. Kako bomo gasili?

- Odklopiti moramo električni tok
- Da bomo zdržali pred vročino in dimom, moramo poskrbeti za prezračevanje stopnišča v višjih nadstropjih
- Nihče ne sme uporabljati dvigala
- Stanovalce opozarjamo, naj ne odpirajo vrat in naj vrata ohlajujejo z notranje strani z vodo

Pri takem požaru takoj odklopimo električni tok, ugotoviti moramo, če so na podstrešju stanovalci. Napad izvršimo po stopnišču in z zunanje strani na streho, pri gašenju moramo curek usmeriti naravnost v oporišče nosilne grede in njihove spoje, da preprečimo zrušenje lesene kon-

strukcije. Nosilne grede in glavne vezi moramo stalno hladiti z ostrim curkom vode.

- Požar električnih naprav

Pod tem razumemo vse naprave, ki proizvajajo in izkoriščajo električno energijo visoke in nizke napetosti. Da bi odvrnili nevarnost za življenje, ne smemo nikdar pozabiti na prvi ukrep, ki ga moramo izvršiti v zvezi z gašenjem: odklopiti električni tok, potem se šele lotiti drugega dela.

Če je požar v zgradbi, kjer je nizkonapetostni, izključimo glavno varovalko; če je požar v stanovanju, pa varovalke na stikalni deski.

Če pade vodnik na zemljo, se ga ne dotikamo in preprečimo vsakemu dostop do njega. Takoj pokličemo strokovnjake.

- Vsa okna stanovanj, ki imajo zvezo s stopnicami, morajo biti zaprta

- Požar podstrešja

Požar, ki nastane na podstrešju, največkrat pride še v strešno konstrukcijo. Tu so najugodnejši pogoji za hitro razširitev, ker je polno prahu in številne navlake, ki vedno odlagamo po podstrešju.

KAKO SE ZAVARUJEMO PRED POSLEDICAMI POŽARA?

Skozi zadimljeno stopnišče moramo iti ob zidu in ne ob ograji.

Vrata prostora, kjer je izbruhnil požar, moramo odpreti previdno, pri čemer z nezavarovano roko ne smemo prijeti za kljuko ali druge kovinske predmete, da se ne opečemo. Ko vrata odpiramo, se moramo zakloniti za njimi, da ne bi ogerj bruhnil v nas. Oken ne smemo odpirati, ker bo dotok svežega zraka ogerj še bolj razkuril, kar nam otežkoča delo.

V zaprtem prostoru, kjer se je že nabral dim, se gorečemu predmetu približamo kleče. Zrak pri tleh je manj zadimljen in tako nas bo dim manj dušil. Po prostoru se gibljemo ob zidu.

Če je nevarnost, da se bodo zgoreli predmeti zrušili, se je treba umakniti pod podboje vrat ali pa na drugo varno mesto.

Ogenj se lahko neopazno razširi pod podom in oslabi mednadstropno konstrukcijo. Zato je treba biti previden in preveriti moč te konstrukcije, preden se napotimo proti sredini prostora.

Čim se nam pri gašenju požara vname obleka, se hitro zavijemo v odejo ali rjuho, se povaljamo po tleh ali odvržemo goreče dele obleke in jih pogasimo s teptanjem.

Če se nam pri gašenju požara vnamejo lašje, sežemo vanje z rokami in si jih potegnemo navzdol. Tako pogasimo ogenj in preprečimo opekline.

Nastanek in širjenje požara

Vsako leto povzročajo požari v naši državi na ljudskem premoženju večmilijonsko škodo. Nujno je, da se ne samo gasilci, ampak vsi člani delovne organizacije seznanijo s tem, kaj največkrat povzročajo požare in kaj vse moramo ukreniti, da do požara ne bi prišlo.

V Novoteksu že dolgo ni bilo požara, resnega pa sploh še nikoli, vendar nas to ne sme uspati. Nikoli ne smemo reči: „Saj ne bo gorelo!“ ker prav to, da še ni gorelo, je lahko usodno, ker pozabljamo na možne nevarnosti; postajamo brezbrizni in da bi dosegli vse boljše delovne rezultate, ne pomislimo na to, da nam lahko ogenj uniči vse, kar smo v povojnih letih prihranili in prigrisodarili.

Zelo pomembno je, da vemo, kako nastane ogenj, kako se širi in kaj moramo storiti, da bi požar lokalizirali in končno pogasili. Požar, ki se razvija normalno, je v začetku majhen; pogasimo ga lahko sami. Vedeti moramo, da se požar lahko zelo hitro razvije, odvisno kaj in kje gori in kakšne so okolnosti. Normalen požar lahko pogasimo brez posebnih težav:

- v prvi minuti s kozarcem vode;
- v drugi minuti že težje z vedrom vode;
- v tretji minuti pa bo že potrebna cela cisterna vode.

Zato moramo vsak požar začeti gasiti takoj, sicer mu pozneje ne bomo več kos. Vsakdo lahko pogasi požar v začetni fazi, seveda pa mora vedeti, kako in s čim. Nepoučenost je največja nevarnost! Namesto da bi hladnokrvno pogasili nastajajoči požar, se ljudje navadno ustrašijo in povzročajo paniko, medtem pa ogenj narašča v pravi požar, ki ga lahko pogasijo le

izurjeni in dobro organizirani gasilci.

Tudi pri nas imamo v vsakem oddelku in v vsaki izmeni kakšnega gasilca. Dolžnost le-teh je, da se po delu urijo v gasilskih veščinah, da se naučijo in poznajo vse preventivne ukrepe in da vedo, kako bodo najuspešnejše ukrepali pred uničujočimi plameni. Poleg tega so delavci, ki so tudi člani gasilske organizacije, dolžni poučiti sodelavce, kako in s čim pogasiti

začetni požar in kako se moramo obnašati in kaj moramo storiti, če se je požar razširil. Vemo, da požar nastane iz majhne iskre. Tam, kjer je delavec poučen, kako se ubraniti pred požarom, je požara konec še preden ga drugi delavci opazijo. Nasprotno pa lahko zaradi nepoučenosti s svojim ravnanjem povzročijo med ljudmi paniko in nepotrebno zmedo, da niti tisti, ki bi lahko požar pogasili, ne morejo posredovati.

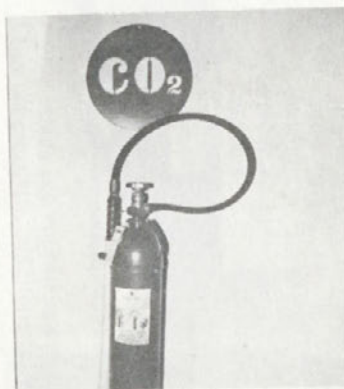
Vzroki požarov

Da bi uspešno preprečevali požare in opravili vse požarnovarnostne ukrepe, je v prvi vrsti potrebno poznati vzroke, zaradi katerih lahko nastane požar. Razvoj tehnike in uporaba novih prirodnih in sintetičnih surovin so povečali nevarnost požarov, ki jo je moč odstraniti oziroma zmanjšati. Zato so dolžni odgovorni vodstveni delavci, tehnologi in strokovnjaki skupaj z gasilskimi izvedenci ugotoviti vzroke možnih požar-

rov v posameznem oddelku in preventivno urediti vse potrebno, da do požara ne pride.

Analiza vzrokov požara nam pove, da je glavni krivec požara človek, ki iz malomarnosti, nepazljivosti, brezbriznosti, raztresenosti ali zaradi varčevanja ter nezadostnega znanja s področja požarne preventive opušča najnujnejše ukrepe za zavarovanje. Te napake se večkrat maščujejo, tako da nastane velika materialna škoda, ki visoko presega vrednost stroškov, ki bi nastali zaradi varnostnih ukrepov. Šele na drugem mestu so naravni vzroki. Med te prištevamo atmosfersko streljo, sončno toploto in elementarne nesreče. Na zadnjem mestu so gradbene pomanjkljivosti; med te prištevamo nevarnosti, ki so prisotne pri uporabi kurilnih in ogrevalnih naprav v zgradbah.

Nič manjšo nevarnost ne predstavljajo dimniki, elektrika (kratki stik, varovalke, torna elektrika), samovžigi, eksplozije, vnetljive tekočine, komprimirani plini itd.

Ročni gasilski aparat „CO₂“ na varnostni ventil

Kaj je ogenj in kaj požar

Ogenj je med najstarejšimi dobrinami najdragocenejša pridobitev človeškega rodu. Ogenj je nadzorovan pojav. Da bi se predmet ali snov vnela in gorela, ju moramo segreti do vnetišča, potreben pa je tudi kisik. Če katerega od teh dveh pogojev ni, do gorenja ne more priti — oziroma, če odstranimo enega od teh pogojev, bo ogenj ugasnil. Če hočemo ogenj pogasiti, moramo predmet, ki gori, ohladiti, ali pa preprečiti dotok kisika iz ozračja.

V nasprotju z ognjem je požar nenadzorovan pojav, ki lahko nastane iz različnih vzrokov. Požar je vedno nevaren, čeprav se pojavi v manjši obliki. Nevaren je ljudem zaradi opeklin in strupenih plinov, obenem pa povzroča požar tudi materialno škodo. Požar se zelo hitro širi na bližnje gorljive predmete, v sosednje prostore, nato še na bližnje in oddaljene objekte. Če nam ga ne uspe pravočasno zavezati ali uničiti, zavzame obseg, ki ga je le težko obvladati. Nevarnost požara je prisotna na vsakem koraku.

Pri vsakem požaru (procesu gorenja) je značilno, da poteka vedno po verižni reakciji z naraščujočo hitrostjo. Iz majhnega plamenčka hitro nastane velik plamen, iz velikega plamena pa že pravi požar. Zato je popolnoma razumljivo, da moramo v taki situaciji takoj pričeti z gašenjem, da se plamen ne razširi. Majhen plamenček še lahko upihnemo, malo večjega še lahko zadušimo s teptanjem ali pa ga pokrijemo z odejo, proti velikemu pa smo sami brez moči in nam je nujno potrebna pomoč učinkovitejših gasilskih sredstev.

Če vemo sedaj, kaj je ogenj in kaj požar, pogledajmo še, kaj je to gorenje.

Gorenje v ožjem smislu besede je kemijski proces, pri katerem se zelo hitro razvije velika temperatura. Gorenje nastane le takrat, kadar so izpolnjeni določeni pogoji:

1. prisotnost gorljivih snovi, ki so lahko v trdem, plinastem ali tekočem stanju;

2. prisotnost toplotne energije, ki je potrebna za vžig;
3. prisotnost kisika, ki je potreben za gorenje. Da pa se lahko začetni požar razvije, so potrebni še tile pogoji:
 1. toplota, ki je potrebna za nadaljnji razvoj požara;
 2. ustrezna količina kisika;
 3. čas, ki je potreben, da se požar razvije.

Razvrstitev požarov glede na vrsto gorljivih snovi

Različne snovi se različno obnašajo pri gorenju oziroma požaru, zato moramo poznati gorljivost posameznih materij pri požaru in najučinkovitejša sredstva za gašenje požarov.

Gorljive snovi smo razdelili v 5 skupin, in sicer:

SKUPINA A: požari trdnih snovi

SKUPINA B: požari tekočin in tekočih snovi

SKUPINA C: požari gorljivih plinov

SKUPINA D: požari lahkih kovin

SKUPINA E: požari električnih naprav in instalacij

SKUPINA „A“

V tej skupini so les, lesenit, pluta, papir, blago, naravna in umetna vlakna, koža, guma, celuloz, premog, seno, slama, plastične mase, ki zgorevajo s plamenom in žarenjem (tlenjem). Gorenje se začne z učinkovanjem zunanjega toplotnega vira.

SKUPINA „B“

Požari tekočin in tekočih snovi, kot bencin, nafta, razna olja, terpentini, nitrolak, razredčila, eter, žveplov ogljik, alkohol, špirit, aceton, mineralna in

Ročni gasilski aparat „S“ na prah

Kako ukrepamo pri nastanku požara?

Ostanimo mirni in preudarimo, kaj je treba storiti, da odstranimo nevarnost za razširitev požara. Če gre za reševanje ogroženih živih bitij, se najprej lotimo reševanja ljudi.

Izklopimo električne naprave in ustavimo stroje, razsvetljava pa izklopimo le takrat, če je to potrebno; zapremo dovod plina pri glavnem in na stranskih vodih ter na plinskih napravah; ugasnemo peči na olje. Preprečimo prepih, zapremo okna in vrata, dokler ne začnemo z gašenjem. Odmaknemo predmete in snovi, da jih ne bosta ogrozila plamen in vročina.

Lotimo se gašenja s sredstvi, ki so pri roki. Gasimo najprej predmete oziroma snovi, ki najbolj gorijo, nato pa druge, ki gorijo z manjšim plamenom. Med gašenjem velikih predmetov usmerimo curek za kratek čas na predmet, ki je začel goreti; tako bomo uspeli zadrževati ogenj.

Če moramo vstopiti še pred intervencijo gasilcev v prostor, kjer gori in se kadí, si nadenimo okoli ust in nosu moker robec. Preden odpremo vrata, se postavimo na tisto stran vrat, kjer bomo zaščiteni pred plamenom in vročimi plini. Vrata počasi odpiramo in se v pripognjeni

drži držimo čim nižje pri tleh ter stopimo v prostor.

Prostor moramo temeljito pregledati, ker lahko pričakujemo, da je kdo obležal v nezavesti. Stanovalci, posebno še otroci, se čestokrat skrijejo v posteljo, v omaro, v stranišče, v kopalnico ali druge prostore, ki jih ogenj še ni zajel.

Dokler nismo ugotovili, kje in kaj gori, ne gasimo – gasili bi v prazno. Z gašenjem pričnemo šele takrat, ko smo ugotovili, kje je leglo požara in kaj gori. Zatem odpremo okna, da se dim in plini razkadijo iz prostora.

Gašenje v posebnih primerih

– Pogasitev osebe, ki gori

Če se je vžgala obleka na osebi, preti neposredna nevarnost za življenje. Nevarnost je večja, če oseba beži, izgublja

razsodnost in tako povečuje nevarnost, ker se ogenj še bolj razplamteva in širi na obleko, ki je ogenj še ni popolnoma zajel.

Osebo moramo takoj zaustaviti. Če je sama in ni pri roki ničesar, s čimer bi pogasili ogenj, jo vržemo na tla in jo pričnemo valjati po tleh, dokler se ogenj ne uduši. Obleke naj ne slači in stori vse, da mu ogenj ne udari v obraz in ne uide v lase. Če je pri roki odeja, preproga, površnik ali kak drug kos oblačila, pričnemo gasiti od vratu navzdol, da preprečimo nevarnost za glavo. Nujna je tudi prva pomoč.

– Požar v dimniku

Dimniški požari so zelo pogosti in predstavljajo nevarnost za zgradbo, okolico in za

stanovalce, ki so lahko izpostavljeni strupenim plinom. Kadar gorijo saje v dimniku, nastajajo zelo visoke temperature – tudi do 1300°C, pri kateri že razpada opeka. Zaradi tega se segreva zid dimnika in druge konstrukcije, ki so vpete v dimnik ali pa so prislone neposredno ob zid dimnika. Tudi predmeti, ki so prislone ali obešeni ob zid, so izpostavljeni nevarnosti vžiga.

Nevarnost požara se povečuje, če ima dimnik razpoke, če so dimniška vratca odprta ali preperela ali jih morda sploh ni, če so stropne grede vzdane ali naslonjene na sam dimnik. Iskre in vroči plini, ki uhajajo skozi odprtine in špranje, bodo vžgale gorljive predmete, ki so ob dimniku, tram pa, ki je vzdan v dimnik, začne počasi tleti, nakar se bo požar prenesel na strop oziroma strešno konstrukcijo.

Če se saje v dimniku vžgo,

morajo zgoreti. Če preti zaradi temperature dimniku nevarnost, da se bo požar razširil navzven, se bomo odločili z gašenjem z ročnimi gasilnimi aparati na prah ali CO₂, nika kor pa ne z vodo. Dimniški požar gasijo izurjeni gasilci, zato jih ob požaru saj v dimniku tudi pokličemo. Preventivno pa morajo skrbeti stanovalci in pravočasno odstraniti vse možne vzroke, ki smo jih naštevali, da do požara ne pride.

– Požar na stropu in steni

Požar na stropu lahko nastane iz več vzrokov (vzidan tram v steno dimnika, lončena peč, postavljena na lesena tla, žerjavica, ki je izpadla iz peči, vpliv toplote železne peči, postavljene na lesena tla itd.). Požar se neopazno širi med stropom, dokler ne prodre do mesta, kjer je že toliko kisika, da izbruhne na prosto. Pri vseh teh vrstah požarov je osnovno, da ugotovimo leglo požara. Kadar iščemo

Uvodni del

V povojnem času smo v vsej Jugoslaviji pričala hitri industrializaciji, avtomatizaciji in modernizaciji življenja nasploh. Ta nesluten razvoj nas je pripeljal iz nerazvite in agrarne dežele med srednje razvite. Tako hiter gospodarski razvoj kot pri nas v svetu še ni znan. Ta razvoj je ponekod prehiteval nekatera področja, ki se niso mogla tako hitro razvijati in so zaostala. Tak primer zaostalosti so prometna sredstva in prometne žile; zaradi neskladnega razvoja plačujejo udeleženci v prometu visok krvni davek. Podobno je tudi na drugih področjih, vendar to ni tako očitno in boleče.

Danes se v delovnih organizacijah srečujemo s sodobno tehnologijo in modernimi strojnimi napravami. V barvarnah predelujemo materiale, ki jih do pred nekaj leti sploh še nismo poznali. Ne vemo, kako se ti materiali obnašajo v različnih pogojih, ne vemo, kakšna je neposredna nevarnost za požar. Tako so tudi možnosti za požar večje, to pa postavlja gasilsko službo pred vedno odgovornejše naloge. Občani, ki še pomnijo predvojni čas, vedo, kako se je živelo in delalo takrat in kako danes. Ti so bili in so priče vsem spremembam dela in življenja. Koliko izboljšav in koliko novih stvari je bilo, tako da danes še komaj verjamemo, da je bil tisti včeraj res tak, kot se ga spominjamo.

Tudi v NOVoteksu opažamo nenehno spreminjanje. Od začetka pred 30 leti do danes smo posodobljali proizvodnjo ter večali njen obseg in število zaposlenih. Ko danes govorimo o NOVoteksu, govorimo o delovni

organizaciji, ki se je v svoji panogi prebila v sam vrh jugoslovanske tekstilne industrije. Več kot 2500 delavcev dela v NOVoteksu. Predemo, tkemo, pletemo, oplemenjujemo in konfekcioniramo volnene in sintetične materiale v proizvodnih oddelkih na sodobnih strojih. Končne izdelke pa prodajamo v lastnih trgovinah in na tujem. Nekaj let nazaj izdelujemo delavci NOVoteksa tudi strešno opeko.

V NOVoteksu dela 2500 delavcev; z družinskimi člani je to več kot 7000 ljudi. Pa si predstavljajmo, kaj bi bilo z nami vsemi, če bi nam požar zaradi nepoučenosti ali nepazljivosti uničil vse, kar smo si v povojnem času ustvarili s svojim delom. Da do takšne katastrofe ne bi prišlo, ni dovolj da imamo v tovarni dobro opremljeno in organizirano protipožarno zaščito. Člani našega gasilskega društva se stalno urijo, da bi se čim uspešneje zoperstavili uničujočim plamenom požara. Ti prostovoljci delajo v raznih oddelkih in v vseh izmenah, in prav ti so tudi dolžni, da takoj ob nastanku požara organizirajo reševanje in gašenje. Vsi se jim bomo podredili in izvrševali naloge, ki jih bomo dobili, dokler se ne zbere gasilska enota, ki bo stopila v akcijo.

Teh nekaj vrstic smo zapisali zato, da do požara sploh ne bi prišlo, če pa do njega že pride, da bi se znali organizirano upreti ter tako reševati življenja in materialne dobrine. Ne želimo vam vsiliti znanja, dajemo pa vam možnost, da se naučite, kako se bomo branili pred ne-

varnostmi požara v mirnem pa tudi vojnem času.

Nevarnost požara je vedno prisotna, doma ali pa v delovni organizaciji, in prav zaradi tega ne bi bilo napak, da se vsi člani družine poučijo, kako ravnati, da do požara sploh ne bi prišlo. Te nasvete oz. pravila boste našli v tej brošuri. To je osnovno znanje, s katerim mora biti oborožen vsak naš občan. V teh nekaj vrsticah požarne samozaščite je napisano zelo preprosto, kako preprečevati požare, kakšni požari lahko nastanejo, kako bomo ukrepali v primeru požara, s kakšnimi gasilnimi sredstvi in gasilnimi napravami se bomo lotili gašenja, kako pogasiti požar s preprostimi gasilskimi pripomočki itd.

Da do požara ne bi prišlo, je potrebna predvsem previdnost. Statistika požarov nam odkriva, da sta najpogostejša vzroka požarov, ki povzročajo velike materialne škode pa tudi poškodbe ljudi in smrt, malomarnost in neprevidnost. Več kot polovico požarov je mogoče pripisati človekovi malomarnosti. Ugotovljeno je, da je človek največkrat povzročitelj požarov, ker ni pravočasno ukrepal, da bi preprečil nastanek požara. Poleg tega so še drugi vzroki, med katerimi prednjači igra otrok z ognjem, sledijo fizikalno-tehnični pojavi, elektrika, pomanjkljivi gradbeno-tehnični ukrepi, strela in podobno.

Vzlic vsej previdnosti in vpeljanim požarnim meram lahko vseeno pride do požara. V takem primeru moramo znati gasiti, da bi lahko ukrepali mirno, hitro in odločno.

Priročna sredstva za gašenje požara

Čprav gasilska tehnika vidno napreduje in ima vedno bolj učinkovite naprave in gasilska sredstva, moramo upoštevati tudi dejstvo, da so lahko tudi priročna sredstva za gašenje enako učinkovita pri manjših požarih.

— Suh pesek, spravljn v vrečkah in manjših zabojih, uspešno zaduši vse tiste požare, ki se širijo po tleh, od požarov trdnih snovi, vnetljivih tekočin do požarov, ki smo jih uvrstili v skupino D.

— Vedro kot napravo za prenašanje vode lahko uporabimo pri gašenju začetnega požara, kadar je treba vodo hitro prenašati na ustrezno razdaljo. Kadar ni na razpolago drugih tehničnih sredstev, lahko organiziramo verižni sistem: podajanje vedr iz roke v roko.

— Vodovodna pipa z gumijasto cevjo primerne dolžine in premera vsaj 8 mm je tako rekoč miniaturni zidni hidrant, še posebno uspešen pri gašenju manjših požarov, če je v vodovodnem omrežju vsaj 2 atm. pritiska.

— Različna pokrivala, pregrijala, odeje, preproge in večje krpe lahko uspešno uporabimo pri gašenju osebe, ki jo je zajel ogenj; pri gašenju avtomobilskega motorja, manjših kosov pohištva, posteljnine ali če se je po tleh razlil bencin in se je vžgal. Gašenje bo še bolj učinkovito, če pokrivalo prej zmočimo.

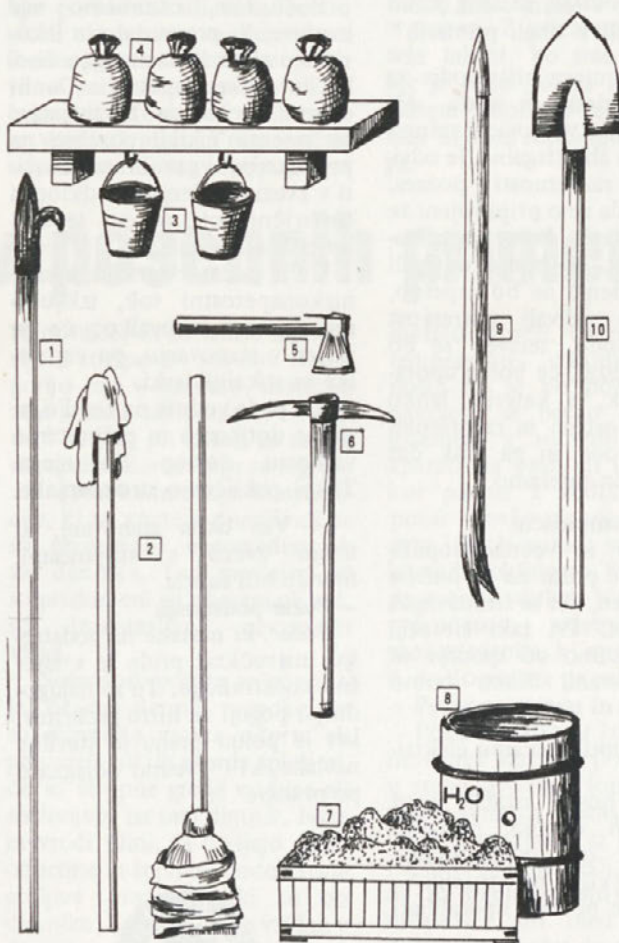
— Gasilske metle so namenjene za zadušitev manjših požarov v notranjih prostorih. Kot preprosta naprava pride v poštev tudi navadna metla ploščate oblike, čez katero natakneмо vrečo iz močnejše tkanine. Med gašenjem jo večkrat namočimo v vodo. Z udarjanjem po žari-

šču (ne po plamenu), bo ogenj kmalu ponehal.

Na podstrešjih stanovanjskih in drugih zgradb ter v prostorih, kjer je možnost nastanka požara, je treba namestiti komplete za gašenje začetnih požarov: **sod z vodo, zaboj s peskom, vreče s peskom, lopata, lomil-**

ka, kramp, sekira, vedra z vodo in gasilske metle.

Ta pomagala oziroma orodja so namenjena izključno za gašenje požara in se ne smejo uporabljati v druge namene. Navadno so predmeti iz tega kompleta obarvani z rdečo opozorilno barvo. Nadaljevanje prihodnjič

1 POŽARNI KAVELJ 2 POŽARNI METLI 3 VEDRI
4 VREČE S PESKOM 5 SEKIRA 6 KRAMP 7 PESEK
8 VODA 9 LOMILKA 10 LOPATA

katranska olja, smola, vosek, mast, bitumen – zgorevajo samo s plamenom. Gorijo hlapi, ki nastajajo pri izhlapevanju na površini tekočine. Intenzivnost gorenja doseže maksimum kmalu po vžigu. Voski in masti se najprej raztopijo, nato se gorenje razvija kot pri vnetljivih tekočinah.

SKUPINA „C“

V tej skupini so razvrščeni požari gorljivih plinov. To so aceten, metan, butan, propan, mestni plin etan, generatorski plin itd. Plini zgorevajo s plamenom, ki zagori z največjo intenzivnostjo takoj po vžigu. Če se vnetljivi plini v določenem razmerju pomešajo z zrakom, nastane eksplozivna zmes. Če se le-tej približa odprt plamen ali iskra, zgori z eksplozijo. Isto velja tudi za hlapce, ki izhlapevajo iz vnetljivih tekočin, če le-te niso dobro zaprte.

SKUPINA „D“

V to skupino prištevamo lahke kovine, kot aluminij, magnezij, elektron, fermit, titan itd. Razen natrija in kalija gorijo burno in z bleščečim plamenom. Ker se pri tem gorenju v zelo kratkem času sprosti zelo veliko toplote, nastajajo visoke temperature.

SKUPINA „E“

Posebno zvrst tvorijo požari električnih naprav, inštalacij, elektromotorjev, transformatorjev, generatorjev, električnih kablov, stikal itd. Če so vsi omenjeni stroji pod električno napetostjo, zahtevajo tudi posebno ravnanje pri gašenju.

Vsak izmed navedenih požarnih skupin zahteva uporabo ustreznega gasilnega sredstva, ki je najbolj učinkovito za določeno vrsto gorljivih snovi.

Lastnosti požarov in njihovo gašenje

Požari trdnih snovi (našteni smo jih v skupini A). Trde snovi, na primer les, premog in druge se morajo pri gorenju najprej spremeniti v pline, da zaznamo plamen. Trdne snovi gasimo z vodo. Ko pride voda v dotik z gorečo snovjo, opravi trojno delo:

– ohladi snov pod temperaturo vnetišča, da se ne morejo več pojaviti novi plini;

– voda porabi za svoje izparavanje okoli 600 K cal/na kilo, kar precej prispeva k porabi razvite toplote;

– nastala vodna para odrine zrak (zračni kisik) od gorečega predmeta in tako avtomatično duši ogenj.

Požari vnetljivih tekočin (to so snovi skupine B).

Gorljive tekočine se morajo najprej segreti do izdatnega hlapenja, nato pa se morajo nastali hlapi segreti do vnetišča, da se lahko začne gorenje. Gorljive tekočine gorijo le s plamenom.

Po vžigu v kratkem času dosežejo maksimalno temperaturo in plamen naenkrat zajame vso površino. Hlapi teh tekočin, pomešani z zrakom lahko tudi eksplodirajo. Če gorečo površino prekrijemo, smo kisiku preprečili dostop do goreče količine. Za gašenje goreče površine so potrebne tekoče snovi – pena ali praški. Pena plava na površini gladine vnetljive tekočine in opravi hkrati dve nalogi:

– prepreči kisiku dostop do goreče površine
– delno ohlajuje

Prašek, ki pokriva gorečo površino, preprečuje kisiku dostop do goreče površine in tal duši požar.

Požari plinov – skupina C

Plini zagorevajo samo s plamenom ali pa pomešani z zrakom eksplodirajo.

Intenzivnost gorenja je takoj po vžigu. Kadar gorijo plini v prostoru in uhajajo v zrak, sta voda in pena brez moči. Za uspešno gašenje manjšega požara v prostoru je najučinkovitejši ogljikov dioksid (CO₂), če pa je plinski požar večji in zaradi velike vročine ne moremo priti v njegovo bližino, bomo uspešno gasili z gasilnim praškom iz večje daljine. Obe sredstvi učinkovito delujeta, tako da preprečita dostop kisika in s tem dušita požar.

Če vemo, kje uhaja plin, moramo zapreti ventil na plinovodu (jeklenki) in plamen bo ugasnil, ne da bi morali uporabiti ročni gasilni aparat.

Požari lahkkih kovin (skupina D)

V posebno skupino požarov trdnih snovi spadajo snovi, ki jih ne smemo gasiti z vodo ali peno. Voda bi, če bi prišla v stik s temi snovmi, ki pri gorenju oddajajo visoko temperaturo, povzročila pokalno eksplozijo. Te vrste požarov lahko gasimo samo s suhimi gasilnimi sredstvi, kot so pesek, zemlja ali s posebnimi vrstami gasilnega praška.

Požari električnih naprav in inštalacij (skupina E)

Ti so posebno nevarni ljudem, ki ne poznajo osnovnih ukrepov, potrebnih pri gašenju, saj je nestrokovno gašenje smrtno nevarno. Gašenje električnih naprav pod napetostjo z vodo ali peno je smrtno nevarno. Te naprave gasimo z gasilnimi sredstvi, ki niso električno prevodna, ki niso škodljiva in nevarna za zdravje. To sta gasilni prašek in ogljikov dioksid – CO₂

Največ nesreč je ob ponedeljkih

Lansko leto je bilo službi varstva pri delu prijavljenih 95 nesreč, od tega 12, ki so se zgodile na poti na delo in z dela. Zaradi tega je bilo izgubljenih 1474 delovnih dni ali 11792 delovnih ur. Ob podatku, da je bilo ob koncu decembra 1976 zaposlenih v Novoteksu 2260 delavcev (brez DE Trebinje, za katero služba varstva pri delu nima podatkov) ugotovimo, da je pogostnost nesreč 4,2 – to pomeni, da se je na 100 delavcev zgodilo povprečno 4,2 nesreč. Resnost nesreč je 15,5 dni, kar predstav-

lja povprečno 15,5 dni staleža zaradi ene nesreče.

Zaradi vseh bolniških izostankov (nesreč, bolezni, porodniške in nege svojcev) je bilo izgubljenih 520.615 delovnih ur; približno 2,26 % ur je odpadlo na nesreče pri delu oziroma na poti z dela in na delo. Fond izgubljenih ur zaradi bolniških izostankov v breme podjetja znaša 204.491 ur, v breme regionalne zdravstvene skupnosti pa 316.124 ur.

Če pogledamo število nesreč po enotah, ugotovimo, da je na prvem mestu Predilnica Metlika

(18), na drugem mestu sta Konfekcija Novo mesto in skupne službe podjetja (15), na tretjem mestu je tkalnica (14), sledi oplemenitilnica (13) itd. Vse nesreče so bile v glavnem lažje, le ena je bila težja (opeklina po telesu in nogah). Za skoraj vse nesreče je vzrok subjektivni faktor (človek) in jih lahko pripišemo nepazljivosti in brezbriznosti, v nekaterih primerih pa neuporabljanju osebnih zaščitnih sredstev.

Analiza nesreč po poškodovanih delih telesa je naslednja: prsti 24, roke 25, stopalo 8,

noga 19, oči 2, glava 2 in trup 5. Največ nesreč je bilo ob ponedeljkih – 24 in petkih – 19, najmanj pa ob torkih – 10. Največkrat se nesreče zgodijo tretjo in četrto uro dela (15 oziroma 18 poškodb).

Lani smo protipožarno zaščito v podjetju močno okrepili, saj smo dobili poklicnega gasilca, ki skrbi za vse potrebno v zvezi z varstvom pred požarom, od redne kontrole gasilskih pripomočkov do organiziranja intervencije, če bi bila le-ta potrebna. Organizirali smo še tečaj, na katerem so bili delavci seznanjeni z osnovami gašenja požarov, sprejeli smo še nekaj preventivnih ukrepov za varstvo pred požarom (prepoved kajenja v obratih itd.).

Ob svetovnem dnevu zdravstva

Čprav to številko prebirate že krepko v maju, ne bo nič napak, če preberete tudi tole informacijo. Svetovni dan zdravja je res le en dan – 7. aprila, toda ta dan nas tudi opominja, kako se moramo ravnati vseh preostalih 364 dni v letu.

Letošnji svetovni dan zdravja je posvečen problemu naših otrok, to je cepljenju otrok proti nalezljivim boleznim.

Naravnost tragično je, da cepljenje, to najučinkovitejše sredstvo proti nalezljivim boleznim, še danes ne zajame vseh otrok na svetu. V zadnjih 50 letih so v razvitih državah s cepljenjem uspešno zajezili, nekje celo zatrli davico, oslovski kašelj in druge bolezni, vendar moramo računati, da celo v razvitem svetu, v katerem se rodi okoli 80 milijonov otrok, niso vsi deležni zaščite, ki jim jo zagotavlja cepljenje.

Za večino ljudi industrializiranega sveta, toda žal samo za majhno število ljudi v deželah v razvoju – za srečneže, ki sta jim avtomobil in hladilnik le kos standardne opreme, ne pa nedosegljiv luksuz – je cepljenje otrok zgolj rutinski postopek, ki njihovim otrokom zagotavlja varnost pred obolenji. Veliko ljudi razvitih dežel, ki uživajo dobroto tega sveta, ve, da bi s cepljenjem preprečili smrt najmanj 5 milijonov otrok v deželah v razvoju, pa nič ne storijo, da bi to preprečili, čeravno bi z enim dolarjem obvarovali življenja teh otrok; toliko namreč stane eno cepljenje.

V zadnjih petdesetih letih je medicina na področju cepljenj napravila velik napredek. Danes obvladamo skoro večino otroških nalezljivih bolezni. Med najhujšimi je bila vsekakor otroška ohromelost. Pri nas

smo imeli zadnjo večjo epidemijo te bolezni v letih 1956 in 1957. S sistematičnim in obveznim cepljenjem te bolezni pri nas ni več od 1964.

Kljub vsemu ostaja še nekaj bolezni, proti katerim še nimamo ustreznega cepiva; to so obolenja dihal in nalezljive črevesne bolezni. Ta obolenja se širijo tem lažje, čimveč otrok je na kupu. Za tak razvoj so naši vrtci idealna mesta. Danes lahko opazimo, da je izostanek z dela zaradi nege na domu že na drugem mestu, takoj za obolenji dihal. Če se bodo stvari razvijale s tako naglico kot zadnja leta, potem bosta dve tretjini naših mater doma vsako leto vsaj 4 dni.

Čim več novih vrtcev imamo, tem bolj se povečuje izostanek z dela. Človek bi pomislil, da moramo vrtce ukiniti, toda to

še zdaleč ni tako; Nujno potrebno bi bilo organizirati takšno zdravstveno službo, da bodo naši otroci, ki jim danes ni

treba več umirati za nalezljivimi boleznimi, zaščiteni tudi proti navadnim prehladnim obolenjem.

IZ TREBINJA

LIJEP OBIČAJ

Nekako od prvog dana formiranja „Novoteksovog“ pogona u Trebinju, radnici su spontano prihvatili jedan običaj za koji se može slobodno reći da je lijep i vrijedan pažnje. A, evo zapravo o čemu se radi: pošto je u Pogonu pretežno ženska radna snaga, prilikom udaje neke radnice iz kolektiva, odnosno stupanja u novi život, kako se to uobičajava poetično reći, njene kolegice iz trake, kupuju joj i poklanjaju poklon, koji je zajednički kupljen. A sve u znak sjećanja i pažnje. Poklon je skroman i njegova vrijednost

se kreće od 400 do 600 dinara, ili više.

I svaku radnicu tako, skromnim poklonom isprate radnice „Novoteksovog“ pogona u Trebinju, u bračnu luku. Zar ne, vrijedan običaj pomena ...

MEHO BARAKOVIĆ

OBLETNICA STAVKE

Septembra bomo delavci Novoteksa in Laboda proslavljali obletnico velike stavke v Povhovi obrtni delavnici, ki je bila leta 1935 v Novem mestu mestu. V ta namen je bil izvoljen organizacijski odbor, v katerem so Martin Dolinar, Danilo Kovačič in Bojan Pureber iz Novoteksa ter predstavniki Laboda.

Letošnji 8. marec je bil v Novoteksu veliko slovesnejši kot pa pred letom dni: tokrat je bilo v tkalnici skoraj več nastopajočih kot pa poslušalcev. Letos, ko je bila proslava ob Dne-

vu žena med delovnim časom in pred vratarnico, pa je bila udeležba številnejša. Najprej je predsednik sindikata tov. Šintler spregovoril ob tem velikem prazniku, Dolenjski oktet je za-

pel nekaj pesmi, proslavo pa so sklenili otroci iz novoteksovega vrtca, ki so svojim materam in vsem ženam naše tovarne zaželeli vse najlepše ob njihovem dnevu.

Bolniški izostanki v letu 1976

V poročilu oziroma v številkah so zajeti delavci, ki so zaposleni v Novem mestu, kajti iz dislociranih obratov ne uporabljajo naše ambulante.

V 1976 je bilo v ambulanti pregledanih 11762 delavcev oziroma povprečno 45 dnevno. V primerjavi z letom 1975 je bilo v lanskem letu pregledanih 296 pacientov manj. Upoštevati moramo, da je bilo v Novoteksu v Novem mestu ob koncu

Iz beležnice kontrolorja bolnikov

Pri obisku na domu, sem kot kontrolor bolnikov ugotovil, da je mimo zares bolnih, ki so ležali v posteljah tudi veliko takšnih delavcev, ki so svojo bolniško izkoriščali za najrazličnejša domača opravila: košnjo, pospravljanje pridelkov, sekanje drv, oranje in še bi lahko našteval. Najbolj me je bolelo to, da so se nekateri delavci skrivali pred kontrolorjem in večkrat je prišlo do prav mučnih situacij. Bili pa so tudi primeri, ko se je naš delavec preselel drugam, pa svojega novega naslova ni javil kadrovske službi. ter sem imel zaradi tega nepotrebna pota.

Največ izostankov z dela odpade na mesece: april, maj, junij, julij, avgust, september in oktober. Večino prijav za obisk bolnikov na domu sem dobil iz naslednjih obratov: konfekcije, aperture in Srešnika. S tem člankom hočem svetovati vsem tistim delavcem, ki jim je zdravnik predpisal strogo ležanje ali pa bivanje v sobi, da se tega tudi drže. Kajti s tem, ko svoj bolniški stalež izkoriščajo za delo doma, škodijo sebi, veliko pa tudi svojim prijateljem in sodelavcem. Ko se le-ti vrnejo nazaj na delo, ne delajo s takšnim elanom, kot bi vsak od njih to pričakoval. Prav zaradi takšnih ljudi, ki popolnoma neopravičeno izostajajo z dela, in namesto tega raje delajo doma, je produktivnost tudi na nekaj odstotkov manjša.

So stvari, ki jih vesten človek težko gleda; in ena izmed njih je gotovo tudi izostajanje z dela z namenom, da doma obdelaš košček zemlje, seveda v škodo vse družbe. Zato nasvet vsem takim delavcem: lepo ostani doma in obdeluj zemljo, ne počni pa tega v breme drugih!

Kontrolor bolnikov
PERO MANDIČ

lanskega leta zaposlenih 1566 delavcev, konec 1975 pa 1712. Število izgubljenih dni do konca 1976 je bilo 32425, v letu 1975 pa je odpadlo na bolniško 38235 delovnih dni. Iz tega podatka je razvidno, da se je stanje izboljšalo oziroma število bolniških dni se je zmanjšalo za 5810. Od skupnega števila bolniških dni je odpadlo na tozde:

	delovnih dni
TOZD Tkanina	22100
TOZD Konfekcija	6370
DSSSP	3855
TOZD Trgovina	100

Iz republiških statističnih podatkov je razvidno, da je odstotek bolniškega staleža v

1976 znašal 4,55, odst. v novomeški regiji pa je 4,31 %, kar pomeni, da smo pod republiškim povprečjem.

V teh podatkih so upoštevani bolniški dnevi do 30 in nad 30 dni.

Na kratko še nekaj najbolj pogostih primerov bolniških izostankov.

Na prvem mestu je nega in strežba svojcev (4994 delovnih dni ali 15,63 %), na drugem mestu so poškodbe, ki se v glavnem zgodijo doma oziroma izven delovnega časa (4758 delovnih dni ali 14,64 %), na tretjem mestu so bolezni mišično-kostnega sistema (3279 delovnih dni ali 10,12 %), na četrtem mestu so bolezni dihal

(3065 delovnih dni ali 9,44 %) in tako dalje. Na zadnjem oziroma sedemindvajsetem mestu, kolikor je vseh skupin, pa so bolezni krvi in krvotvornih organov (86 delovnih dni ali 0,26 %). Iz podatkov je razvidno, da je bilo v lanskem letu zaradi bolniških izostankov izgubljenih 32425 delovnih dni ali 7,62 % glede na celotni fond opravljenih delovnih ur. Zaradi poškodb pri delu in zunaj dela smo izgubili 4758 delovnih dni ali 1,12 % od celotnega fonda opravljenih delovnih ur.

Za informacijo naj povem še to, da je največ bolniških izostankov marca in oktobra.
R. F.

Tesni prijateljski stiki

Novoteksovi mladinci so že nekaj časa pobrateni z vrstniki iz Bihača, mladimi delavci tovarn „Tehnoteks“ in „Kombiteks“. V aprilu so nas obiskali predstavniki obeh tovarn ter člani predsedstva OK SSO Bosne in Hercegovine.

Mladinci so si najprej ogledali podjetje, nato pa so se dogovorili o nekaterih skupnih akcijah, ki jih bosta izvedli njihova in Novoteksova organizacija. Po mnenju vseh bi morali sodelovanje okrepiti na športnem in kulturnem področju.

Mladinci iz „Kombiteksa“ so nas med tem že obiskali s svojim kulturno-umetniškim društvom in imeli v novem domu JLA bogat in zanimiv

nastop; na tem prijateljskem srečanju, kjer sta se ponovno

potrdila bratstvo in enotnost med jugoslovanskimi narodi, je s svojim recitalom sodelovala tudi skupina Novoteksovih mladincev, ki jih je polna dvorana tople pozdravila.

Novoteksova kulturna skupina

Mladinci iz Bihača se seznanjajo z Novoteksovo problematiko

TITO - tretjič narodni heroj

Letos, ko praznujemo 40-letnico prihoda tovariša Tita na čelo Komunistične partije Jugoslavije in njegov 85. rojstni dan, želijo naši ljudje in narodi ustrezno obeležiti to veliko obdobje svoje zgodovine, ki bo označeno kot Titovo obdobje. V tehrštirih desetletjih je Jugoslavija potem, ko je z lastnimi močmi izbojevala svojo svobodo in izvedla socialistično revolucijo, dosegla izredno hiter materialni razvoj: zgradila je novo družbo na podlagi samoupravljanja in oblasti delavskega razreda, vzpostavila polno enakopravnost ter bratstvo in enotnost narodov in narodnosti, dosegla čvrsto politično enotnost delavskega razreda in vseh delovnih ljudi, zgradila nov sistem notranje in zunanje varnosti na samoupravnih temeljih, dala velik prispevek k uveljavljanju politike neuvrščenosti, ki je danes tako pomemben dejavnik v boju za mir in za nove odnose med narodi.

Pretekli ponedeljek so ob tem visokem in enkratnem dogodku v svetu delegati obeh zborov skupščine SFRJ soglasno sprejeli odlok, da se predsedniku Titu tretjič podeli red narodnega heroja. Ob tej priložnosti je govoril tudi predsednik zvezne konference SZDL Jugoslavije Dušan Petrović, ki je med drugim dejal:

„Ustvarjalec in mislec Tito je jugoslovanski družbi in politiki SFRJ, svobodi in socializmu in lahko bi mirno dejali tudi vsemu človeštvu vtisnil svoj izjemni pečat najprej z razvijanjem samoupravljanja kot novega družbenega odnosa, kot avtentične socialistične preobrazbe družbe pa tudi z razvijanjem načela in prakse neuvrščenosti kot izhoda za še vedno nevarno razcepljeni svet, kot zaščito interesov svetovnega napredka, svobode in miru.

Samoupravljanje in neuvrščenost sta demokratični težnji naprednih ljudi in človeštva, ki sta se hkrati rodili, še posebej iz idejnega izročila Marxa, Engelsa in Lenina in pomenita načeli, ki odpirata vrata v modernost in civilizacijo našega časa. Njun globoki in radikalni pomen je v tem, da se najbolj vitalne sile narodov vključujejo v samoorganiziranje in upravljanje družbe in sveta kot celote, premostujejo ovire in nemoč, ki jih je nakopila stara razredna družba, temelječa na izkoriščanju, hegemoniji in imperializmu.

Tito, ustvarjalec v vsaki situaciji, z lastnimi potezami, je

odprl široke možnosti ustvarjanja za ljudi z vseh področij dela, za našo družbo nasploh. Človeško misel in željo po ustvarjanju je osvobodil železnih spon dogmatizma. Spodbudil je iskanje in omogočil odkritja. Okrepil je pravico do ustvarjanja v skladu z osebnimi potrebami in z izraznimi možnostmi vsakega posameznika. Birokracija v naši družbi nima prve in zadnje besede, ne daje recepta za to, kaj in kako naj bi ustvarjali, in tudi ne ocene o rezultatih ustvarjenega. Takšno ozračje je omogočilo plodno preobrazbo, bogate vsebine in oblike na vseh področjih kulture. Ustvarjalci so si pridobili možnost, da svoje življenje izkoristijo v skladu s svojo moralno in ustvarjalno bitjo in da s takim delom, kot svobodni ljudje, tudi največ pomagajo družbi in socializmu.

Z drugimi besedami, Tito ni potisnil osvobajanja človeka in ustvarjalnosti v neko daljno, utopično prihodnost, na katero se lahko komodno vsak sklicuje, kot to dela birokratski dogmatizem: nasprotno, on je to pojmoval kot najnujnejši politični imperativ današnjega časa, današnjih generacij, te naše samoupravne družbe. Zahteval je, da ustvarjalno prakso od vsega začetka prežemajo taki osnovni marksistični cilji, da ti cilji, ki tudi pritegujejo milijone ljudi, potrdijo prakso. Zato skorajda ne poznamo v zgodovini naše države epoho, ki bi bila tako bogata s kulturnimi, materialnimi in umetniškimi stvaritvami, pobudami in institucijami, kot je ta naša, Titova. To, kar smo ustvarili v kulturi, nas nenehno opozarja na identiteto našega samoupravnega socializma, katerega korenine segajo v naš narodnoosvobodilni boj, na avtentičnost podobe naše skupnosti svobodnih narodov in narodnosti, ljudi in posameznikov v njej.

Pomembnost Titovih gledanj in odločitev je epohalna, saj ta gledanja in odločitve ustrezajo sodobnim gibanjem in družbenim spremembam, potrebam, občutjem in zahtevam človeka in naroda, da sta neodvisna in svobodna, da sta varna in da živita v miru, da s skupnimi prizadevanji gradita lepši svet. Te osnovne težnje človeka, ljudi in narodov lahko uresniči zgolj človek, ki je obdarjen z ustvarjalnim umom, in ki pozna smisel in gibanja zgodovine ter družbe.

V zgodovini poznamo posameznike, ki so s svojo osebnostjo, s svojo navzočnostjo, de-

javnostjo in miselnostjo animirali in popeljali množice in narode. Ob takih osebnostih se človek počuti več jega, varnejše-

ga, boljšega in bolj srečnega. In taka osebnost je naš tovariš Tito.“

Vloga sindikatov pri obveščanju

Sindikat mora skrbeti za vsestransko, celotno, pravočasno in razumljivo obveščanje, ter razvijati samoupravne komunikacije, ki morajo biti eden izmed temeljnih pogojev, da delavci v združenem delu lahko ustvarjalno odločajo v celem spletu samoupravnih odnosov in v svojem političnem delovanju.

Obveščati in biti obveščen je ena od neodtujljivih dolžnosti in pravic samoupravljalcev. Sindikati bomo zato vplivali na korenite spremembe v vsebini in načinih medsebojnega obveščanja in samoupravnega komuniciranja, kot eden izmed odločilnih pogojev za resnično samoupravljanje.

V osnovnih organizacijah bomo sindikati vplivali na nenehno posodabljanje tistih načinov medsebojnega obveščanja, ki zagotavljajo neposrednost, omogočajo izmenjavanje stališč, ter nadzor nad uresničevanjem dogovorov. Obveščanje mora biti vsebinsko tako zasnovano, da bo delavec vedel in znal odločati v svoji organizaciji.

NAŠE PRIPRAVE NA SLO

Naša država kot samoupravna socialistična skupnost delovnih ljudi in občanov, enakopravnih narodov in narodnosti čuva pridobitve narodnoosvobodilne borbe in socialistične revolucije. Zato je pripravljena braniti svojo svobodo, neodvisnost, ozemeljsko celovitost in socialistično samoupravno družbenopolitično ureditev, SFRJ. Take pravice priznava naša država tudi drugim narodom in državam.

Da obranimo svojo svobodo in nedovisnost, je za našo državo in njene prebivalce življenjsko važno, da se že v miru pripravljamo za učinkovit odpor vsakemu, ki bi ogrožal našo svobodo, neodvisnost in družbeno ureditev. Zato SFRJ upravičeno sodi, da so dovoljeni in opravičeni vsi ukrepi in oblike boja ter odpora, ki jih predvideva naša doktrina splošnega ljudskega odpora proti morebitnemu napadalcu.

Morebitnemu napadalcu se bomo uprli že v samem začetku na naših mejah. Ker pa moramo računati, da bo napadalec dobro oborožen in bo s svojo tehnično in številčno premočjo skušal z uničenjem naše žive sile in gospodarstva v zaledju vnesti gmedo v naše vrste in na ta način čim hitreje zasesti naše ozemlje, se moramo temu primerno pripraviti. Boj za obranitev in kontrolo našega ozemlja, všteti tudi od napadalca začasno zavzetega ozemlja, je stalna naloga našega oboroženega boja in vseh drugih oblik odpora proti napadalcu. Če bomo prisiljeni, bomo tudi celotno ozemlje naše domovine spremenili v torišče dolgotrajne vojne in na ta način napadalca prisilili, da se odreče svojim ciljem.

Tak način boja nam omogočata naša ustava in zakon o ljudski obrambi, ki nas zavezuje, da svojo svobodo in ozemlje branimo z vsemi sredstvi splošnega ljudskega odpora.

Posebne pomena pri vodenju obrambnega boja je organizacija civilne zaščite in njeno vodenje. Naloga te organizacije je, da tako v vojni kakor v miru skrbi za zaščito prebivalstva, materialnih, kulturnih in drugih dobrin ter odpravljanja posledic napadalčevih akcij in naravnih katastrof. S svojim delovanjem in ukrepi lahko bistveno zmanjša človeške žrtve in materialno škodo v vojni in v primeru elementarnih in drugih hudih nesreč.

Da bo organizacija civilne zaščite s svojimi enotami in službami lahko skrbela za potrebne ukrepe ter opravljala zlasti v vojni zahtevne naloge, moramo že v miru opraviti vse organizacijske, materialne in

druge ukrepe. Za uspešno delo se mora v miru usposobiti s sistematičnim poukom in vajami.

Naš družbenopolitični sistem je temeljna materialna baza, zakon o ljudski obrambi pa nas zavezuje, da bo splošni ljudski odpor deloval v vojni in tudi v primeru začasne zasedbe našega ozemlja.

Zakon o ljudski obrambi poleg drugega določa, da imajo delovni ljudje in občani na področju ljudske obrambe naslednje pravice in dolžnosti:

1. vojaško dolžnost, ki jo vojni obvezniki opravljajo v JLA, teritorialnih enotah in milici, v izrednih primerih med vojno pa tudi posamično, če se ne morejo pridružiti enotam oboroženih sil;

2. delovno dolžnost, ki jo delovni ljudje opravljajo v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela, krajevnih skupnosti itd.;

3. dolžnost služiti v enotah CZ, ki jo opravljajo vojni obvezniki razporejeni v delovne in druge organizacije, ter delovni obvezniki in občani, ženske od 16. do 55. leta starosti, moški pa do 60. leta.

4. dolžnost usposabljanja in pouka za obrambo in zaščito;

5. materialno dolžnost z dajanjem predpisanih materialnih sredstev oboroženim silam, civilni zaščiti ter organom družbenopolitičnih skupnosti, ki so posebnega pomena za ljudsko obrambo in zaščito;

6. dolžnost zagotavljanja varnosti ljudske obrambe z družbeno samozaščito in izvajanjem varnostnih ukrepov za zavarovanje podatkov, ki so važni za ljudsko obrambo.

Zakon določa, da naloge vseh ljudske obrambe opravljajo v vojni vsi delovni ljudje in občani ne glede na spol in starost in se štejejo za pripadnike oboroženih sil, pa naj bodo vključeni v izvrševanje nalog narodne zaščite, z orožjem v roki ali kako drugače sodelujejo v odporu proti napadalcu.

Poleg pravic in dolžnosti delovnih ljudi in občanov zakon določa tudi pravice in dolžnosti delovnih in drugih organizacij, družbenopolitičnih

skupnosti itd. Naloga teh je, da se s svojimi obrambnimi načrti, financiranjem ljudske obrambe in skrbjo za strokovno vzgojo ter izpopolnjevanjem pripravljajo na splošen odpor proti napadalcu.

In kako je s pripravami na SLO v našem podjetju?

Naše podjetje je po načrtih družbenopolitične skupnosti določeno, da dela tudi v primeru vojne. Zato so za vse tozdelani načrti proizvodnje v slučaju vojne.

Priloge za splošni ljudski odpor podjetja vodi centralni odbor SLO, v katerem so poleg nekaterih vodilnih delavcev podjetja tudi predstavniki delavskega sveta, ZK, sindikata, mladine ter načelnik štaba CZ in poveljnik teritorialne obrambe podjetja. Za vodenje priprav na SLO imajo tozdi izven sedeža podjetja samostojne odbore za SLO. Za zavarovanje človeških življenj in materialnih dobrin v primeru vojne ali težkih elementarnih ali drugih nesreč je DS ustanovil na sedežu podjetja, tozdi in delovnih enotah izven sedeža podjetja enote CZ.

Na sedežu podjetja imamo organizacijo CZ, ki šteje 160 članov. Organizacija CZ je razdeljena na 6 specializiranih enot:

— enota za zveze, ki ima ekipe za alarmiranje, za opazovanje, za žične in brezžične zveze ter ekipo kurirjev;

— enota za prvo medicinsko pomoč, ki ima tri ekipe za nudenje prve pomoči ter ekipo za evakuacijo ranjencev;

— tehnično reševalna enota ima reševalni oddelek, gradbeni oddelek, komunalni oddelek in ekipo varilcev;

— gasilska enota ima dva moška in en ženski oddelek;

— RBK enota ima ekipo za radiološko-kemijsko opazovanje, dve ekipi za dekontaminacijo (razstrupljanje) ljudi, ekipo za dekontaminacijo obleke ter ekipo za dekontaminacijo strojev, naprav, objektov in zemljišč;

— enota za vzdrževanje pa ima en oddelek.

V tozdu Predilnica Metlika šteje civilna zaščita 48 članov ter je organizacijsko razdeljena na:

— oddelek za prvo medicinsko pomoč, ki ima dve ekipi;

— tehnično-reševalni oddelek, ki ima tri ekipe;

— gasilski oddelek.

V tozdu Strešnik je 17-član-

ski splošni oddelek CZ, ki ima dve splošni ekipi ter ekipo za PMP.

Tudi v delovni enoti Konfekcija Vinica je 18-članski splošni oddelek, ki ima dve splošni ekipi ter ekipo za prvo medicinsko pomoč.

V delovni enoti Konfekcije Trebinje je sporazumno z oddelkom za ljudsko obrambo občine Trebinje organizirana četa prve pomoči s 46 člani. Ta enota je organizirana za potrebe celotnega območja mesta Trebinja, medtem ko so ostale specializirane enote prav tako za celotno območje Trebinja organizirane v drugih podjetjih oziroma krajevni skupnosti.

Za pouk in vaje članov CZ vsako leto izdelamo načrt pouka in vaj, ki je razdeljen na pomladanski in jesenski del. V letošnjem spomladanskem delu so imele strokovni pouk RKB enota, gasilska enota, v maju pa je predvidena vaja dela enote za zveze ter pouk enote za prvo medicinsko pomoč, ki bo poslala na občinsko tekmovanje dve ekipi. Do sedaj je za občinsko tekmovanje v Novem mestu, ki ga v sodelovanju z oddelkom za ljudsko obrambo organizira RK, pripravljeno preko 20 ekip. Na to tekmovanje se pripravlja tudi ekipa za prvo pomoč CZ Predilnica.

Tudi v Predilnici Metlika se pouk članov CZ odvija po zastavljenem načrtu. Poleg tega so tam organizirali tudi pouk vseh zaposlenih.

Za zavarovanje podjetja je DS ustanovil dva voda teritorialne obrambe. Na sedežu podjetja imamo vod s 4 oddelki, peti oddelek pa je v tozdu Strešnik. V Predilnici Metlika imajo vod TO z dvema oddelkoma, za zavarovanje obrata na Vinici in v Trebinju bodo skrbeli teritorialci iz krajevnih skupnosti.

Za uspešno delo enot CZ in TO je poleg strokovnega znanja važna tudi opremljenost teh enot. Že danes so te enote opremljene tako, da bi v primeru potrebe lahko uspešno delovale. Majkajočo opremo bomo nabavili postopoma do leta 1980. V letošnjem letu je po razvojnem načrtu predvidena nabava opreme za 210.000 din, pri tem pa ni všteta enota CZ Trebinje, ker nam še niso poslali podatkov o svojih potrebah.

Z navedenimi podatki o pripravah na splošni ljudski odpor v našem podjetju želimo seznaniti vse naše delavce, da bodo vedeli, da smo tudi na tem področju aktivni in pripravljeni braniti svojo svobodo, neodvisnost in našo samoupravno socialistično ureditev.

JOŽE UDOVIČ

Porodniški dopust

Kako se koristi porodniški dopust po republiškem zakonu, ki velja od 1. 1. 1975 dalje, smo sicer lahko prebrali že marsikje, vendar nekaterim še zmeraj ni vse jasno, ali pa so morda pozabili na določila zakona, zato vam podatke o tem ponovno posredujemo.

Delavka ima skupaj 246 koledarskih dni porodniškega dopusta (105 rednega in 146 podaljšanega, z vsemi prostimi sobotami, nedeljami in državnimi prazniki), 247. dan pa prične delati po 8 ur.

Na primer: porodniški dopust prične delavka 1. 1. 1977 in je na dopustu do 3. 9. 1977 (246 dni); ali pa koristi 105 dni porodniškega dopusta in začne 106. dan delati po 4 ure na dan do prvega leta otrokove starosti. Lahko pa je tudi tako: porodniški dopust nastopi delavka 1. 1. 1977 in ga koristi 105 dni, to je do 14. 4. 1977, od 15. 4. 1977 do 31. 12. 1977 pa bo delala še po 4 ure.

Po 2. odstavku 48. člena republiškega zakona je možno deliti porodniški dopust tako, da oče in mati koristita vsak en dan podaljšanega porodniškega dopusta za nego otroka, seveda le v primeru, da sta oba

zaposlena. Isti odstavek republiškega zakona določa tudi, da porodniški dopust lahko uživa otrokov oče, čeprav z otrokovo materjo nista poročena, vendar pa živita v družinski skupnosti in otroka neguje, če se starša tako sporazumeta in to pismeno izjavita.

Delavka ima sama pravico izbirati, ali bo delala po 4 ure na dan do 12. meseca otrokove starosti ali pa po 105 dneh nadaljevala porodniški dopust še 141 dni, le predhodno mora podpisati izjavo in svoje odločitve potem med porodniškim dopustom ne more več spreminjati.

Delavki, ki dela po 4 ure na dan, po 1. odstavku 26. člena zveznega zakona ne pripada 30-minutni odmor. V primeru smrti matere pridobi pravico do preostalega porodniškega dopusta otrokov oče oziroma tisti, ki otroka neguje.

Če se otrok rodi mrtev ali če umre pred preteklim porodniškim dopustom, ima delavka pravico ostati na dopustu še toliko časa, kolikor ji je po zdravniškem izvidu potrebno, da se opomore od poroda in duševnega stanja zaradi izgube otroka, vsekakor pa najmanj še 42 dni.

Modni kotiček

Počasi toda zanesljivo se bližajo topli in vroči dnevi, zato pogledjmo, kako vidi pariški kreator Sherrer poletje 1977.

Modni dodatki so izredno bogati in ceneni. Narejeni so domiselno, iz raznih vrvi (ogrlice) v različnih dolžinah; lahko jih nosimo po več hkrati – krajše in daljše, na rokah pa naj bo čimveč zapetnic. Lahka, voljna tkanina, kot n. pr. krep in muslin, je razen za bluze in tunike uporabna tudi za šale in bogate pasove. Še celo pahljača

je narejena iz istega materiala. Pika na „i“ so nizki rimljanjski sandali, za katere je obljubila tovarna Peko, da bodo na voljo tudi v naših trgovinah.

JANA

Hvala za vašo kri, ki rešuje življenja!

Od 1. februarja do 17. marca so na novomeški transfuzijski postaji darovali kri naslednji Novoteksovi delavci: Anica Ban (do sedaj že 18-krat), Vili Verščaj (1), Slavko Dravinec (14), Martin Koračin (11), Milka Gril (8), Anton Junc (16), Franc Nadu (14), Zdenko Oklešččen (1), Ivanka Šmalc (9), Brane Avbar (20), Jože Šulc (8), Franc Kupljen (2), Alojz Kozjan (4), Milan Radovanovič (4), Bojan Pureber (11), Vinko Lužar (5), Anton Marolt (10), Bojan Štalcar (2), Jože Mišmaš (21), Ljudmila Mesojedec (9), Miran Hočevar (8), Janez Turk (10), Anica Štandekar (9), Jože Žugelj (20), Milena Boltez (9), Janežič Evstahij (15), Alojz Urbič (7), Avgušтина Stipič (13), Martin Sekula (12), Marija Šinkovec (8), Jože Vrščaj (26), Rajko Petan (12), Marija Pirkovič (4), Amalija Nadu (2), Franc Pintar (13), Jože Rozman (9), Stane Kastelic (15), Marjeta Klemenčič (8), Pavle Kupljenik (23), Anica Kocjan (9), Jožica Pucelj (2), Jože Luzar (16), Ivan Radoš (1), Anton Potočnik (4), Jože Poglajen (9), Jože Šmajdek (15), Stanko Janc (4), Stane Hočevar (16), Slavica Hrovat (10), Marija Jereb (7), Branko Malešič (2), Jožica Kralj (1), Marija Kranjc (4), Jože Kralj (7), Metod Žagar (2), Ana Kralj (15), Štefka Kranjčič (9), Jože Cekuta (19), Ivan Bukovec (1), Alojz Blažič (17), Angela Lindič (2), Vida Šenica (13), Franc Sluga (6), Dušan Vasič (15), Dragoslav Vasič (18), Anton Kramar (9), Danica Kovač (7), Marija Pavlin (5), Miha Preskar (5), Ana Osolnik (6), Martin Plantan (30), Hubert Miklavec (10), Alojz Foršček (5), Vinko Hribar (11), Martin Brudar (14), Franc Bevc (13), Milka Božič (17), Ljuba Avguštin (16), Franc Iljaž (14), Jože Kralj (15), Alojz Metelko (12) in Valentin Levstik (14).

ZAHVALA

Ob izgubi drage mame Nade Plaper se iskreno zahvaljujem sodelavcem finančnega sektorja, prijateljem iz Novoteksa za podarjena venca, ter vsem tistim, ki so nam v težkih trenutkih izrekli sožalje in jo v tako velikem številu pospremili na njeni prerani zadnji poti.

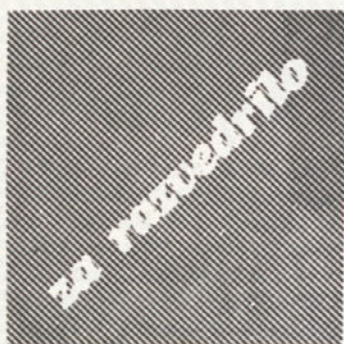
PETER PLAPER

Prišli - odšli

Od 17. februarja do 31. marca so v našo delovno organizacijo prišli naslednji delavci: TOZD TKANINA – delovna enota predilnica: Adam Kajtezovič, Ivan Virant, Branko Stojak; delovna enota oplemenitilnica: Janez Malnarič, Andrej Nikolič; skupne službe: Vogrin Davor; delovna enota tkalnica: Martin Čučnik, Stane Žagar, TOZD KONFEKCIJA: Zimeta Androvič, Milena Šabič, Ljudmila Šavrič, Rajka Lozič, Cuja Kojič, Marija Ljubičič, Franc Fabjan, Jože Zupančič, Ljuba Kuzmanovič, TOZD STRŠENIK: Jože Lindič, Franc Žibert, SKUPNE SLUŽBE PODJETJA: Teja Blaj; finančni sektor: Rajko Šerman.

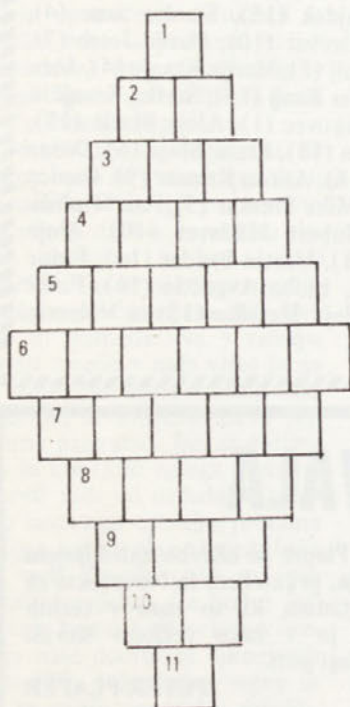
V istem obdobju pa so našo delovno organizacijo zapustili naslednji delavci: TOZD TKANINA – delovna enota tkalnica: Pavla Brajer, Lado Dreno-

vec, Zdenko Okešččen, Štefan Spudič; del. enota oplemenitilnica: Slavka Plavec, Ana Malešič, Tone Goričar, Boris Udovč, Marija Omahen; del. enota predilnica: Lucija Miškovič, Jože Zgonec, Franc Ribič, Štefan Lajk, Radovan Bajraktarevič, Janez Prosen, Zvone Jelič; skupne službe: Jože Tekstor, Marjana Mali; prodaja: Leopold Brulc; TOZD KONFEKCIJA: Pavel Judež, Terezija Saje, Zofka Šlajkovec, Marija Venel, Branko Selakovič, Smilja Jadič; skupne službe: Vukašin Djordjevič, Slobodan Todorovič, TOZD STRŠENIK: Anton Tramte, Jože Peterlin, Jože Kralj, Janez Kastelic, Alojz Lindič, SKUPNE SLUŽBE PODJETJA: Slobodan Simič, Rozi Vidic, Jože Kos; finančni sektor: Milan Zorič; IVS: Ciril Redek, Marjan Konda, Ignac Dravinec, Pavel Mavsar.

Rešitev vretena iz prejšnje številke:
N, NE, NEP, NAPE, NEPAL, PENALI, NAPEV, VENA, AVE, VE in A.

Vreteno

1. kratica za stran neba (jug)
2. Sremska Mitrovica
3. sladkovodna riba
4. gradbeni objekt za premostitev rek
5. večje naselje
6. modra barva za barvanje porcelana
7. skok s premetom telesa
8. svojina
9. izrastek na glavi
10. znak za kem. prvino arzen
11. kratica za Amper

Med najboljšimi - 5 igralcev Novoteksa

40 najboljših kegljačev, članov KD „Novo mesto“, med njimi je tudi 9 kegljačev Novoteksa, se bori za naslov najboljšega v letu 1977. Po dveh nastopih na kegljišču JLA je v vodstvu J. Rustja (Železničar), na drugem mestu pa je J. Blažič, ki je po prvem nastopu celo vodil, v drugem nastopu igral nekoliko slabše in zdrknil na drugo mesto. Med 20 kegljačev, ki bodo nadaljevali tekmovalje, so še naslednji naši delavci: 5. Klobučar, 6. Pirc, 9. S. Dravinec in 14. M. Zupančič.

12 najboljših iz tega tekmovalstva bo sestavljalo društveno reprezentanco za tekoče leto.

ZMAGA BLAŽIČA PRED ZUPANČIČEM

Končalo se je prvenstvo Novoteksa za posameznike. Naslov najboljšega je osvojil J. Blažič, drugi je bil M. Zupančič, tretji pa Pirc. Prijetno sta presenetila A. Bojanc (4. mesto) in B. Čavlovič (5. mesto).

PREMOČNA ZMAGA NOVOTEKSA

V organizaciji kegljaškega kluba Novoteks in pod pokroviteljstvom OO sindikata Novoteks se je na kegljišču Loka končala letošnja 2. dolenjsko-posavska tekstilada v kegljanju. Nastopale so ekipe Beti iz Metlike, Lise in Jutranjke iz Sevnice ter Laboda in Novoteksa. Naši kegljači so na tem tekmovanju v skupnem seštevku točk osvojili prvo mesto in se tako uvrstili v finalni del tega tekmovalja, ki bo letos v Kranju pod pokroviteljstvom tovarne IBI.

Ali bomo tudi letos uspešni?

Na letošnjih delavskih športnih sindikalnih igrah novomeške občine bo sodelovalo 31 sindikalnih organizacij, med njimi, kot že vrsto let, in to z velikimi uspehi, tudi Novoteks. V 11 športnih panogah se bo pomerilo 212 moških in 77 ženskih ekip.

Naši fantje se bodo pomerili v naslednjih disciplinah: malem nogometu, odbojki, šahu, balinanju, namiznem tenisu, plavanju, atletiki, kegljanju, streljanju, krosu in smučanju; dekleta pa v odbojki, namiznem tenisu, atletiki, kegljanju, streljanju in krosu.

Na seji komisije za šport in rekreacijo je bilo še sklenjeno, da vsi tisti tekmovalci, ki nastopajo v atletiki, odbojki, namiznem tenisu in kegljanju v moški in ženski konkurenci na ravni republiškega tekmovalja republiških strokovnih zvez v ekipni ali konkurenci posameznikov, nimajo pravice nastopati na DŠI; to pravilo velja za vse tekmovalce in tekmovalke, ki so tekmovali v sezoni 1976/77.

Razpored tekem za spomladanski del tekmovalja: odboj-

Rezultati:

- ženske 4 x 100: 1. Novoteks (1391), 2. Jutranjka (1347), 3. Beti (997) itd.

- ženski pari: 1. Zupančič-Kacin (706), 2. Tušek-Rožmanec (Jutr., 688), 3. Makše-Koprivnik (685) itd.

- ženske posamezno: 1. Tušek (Jutr., 366), 2. Makše (356), Zupančič (355) itd.

- Moški - borbene igre: 1. Novoteks (819-), 2. Jutranjka (716), 3. Beti (685) itd.

- moški - 6 x 200: 1. Novoteks (4935), 2. Jutranjka (4580), 3. Lisca (4489), itd.

- moški pari: 1. Blažič-Zupančič (1694), 2. Pirc-Bojanc (1646), 3. Istenič-Geršič (1602) itd.

ka-moški: 10. 5. Novoteks-Novoles (16); 17. 5. Novoteks-IMV (18); 24. 5. Krka-Novoteks (17); 31. 5. Novoteks-Pionir (17); 7. 6. Iskra-Novoteks (18). Ženske: 9. 5. Novoteks-Iskra (17); 19. 5. Novoles-Novoteks (18); 2. 6. Novoteks-Dominvest (18); 6. 6. Novoteks-Bolnice (17). Kegljanje - moški: 9. 5. ob 16. Novoteks I. 12. 5. ob 19. uri Novoteks II. Ženske: 19. 5. ob 17. uri Novoteks. Plavanje: moški bodo plaval v kategorijah do 35 let in nad 35 let, ženske pa do 25 let in nad 25 let. Tekmovalje bo 1. septembra ob 15.30 v Dolenjskih Toplicah. Atletika - moški bodo nastopili v teku na 100 m in 1000 m ter štafeti 4 x 100 m, ženske pa v teku na 60 m, 400 m in štafeti 4 x 60 m; skok v višino, daljino ter met bombe bo za obe kategoriji enak. Tekmovalje bo 8. septembra ob 16. uri na Stadionu bratstva in enotnosti. Vsa ostala tekmovalja: mali nogomet, šah, kros, namizni tenis, streljanje itd. bodo na sporedu jeseni.

MIHA GOŠNIK

DOLENJSKO PRVENSTVO POSAMEZNIKOV

Na kegljiščih Loka in JLA sta se končala prva dva nastopa za prvaka Dolenjske. Udeležili so se ga tudi štirje naši kegljači (Blažič, Zupančič, Pirc in Klobučar). Po treh nastopih se je med našimi najvišje uvrstil M. Zupančič - na 7. mesto, M. Pirc pa je trenutno na 10. mestu. Tretji nastop, ki bo odločal o prvaku, bo na novem kegljišču „Pri Vodnjaku“.

- moški posamezno: 1. Blažič (861), 2. Pirc (851), 3. Klobučar (831) itd.

V skupni uvrstitvi se je na drugo mesto uvrstila ekipa Jutranjke, tretja pa je Beti.

MLADINSKO PRVENSTVO DOLENJSKE

Na novem kegljišču v domu JLA je bilo v mesecu marcu mladinsko prvenstvo Dolenjske v disciplini 1 x 100 in 1 x 200 lučajev. Istočasno pa je bilo tudi prvenstvo mladih kegljačev do 28. leta starosti. Med mladinkami se je od naših kegljačev najbolje uvrstila M. Konda, ki je bila tretja, pa tudi M. Makše je s četrtim mestom dosegla odlično uvrstitev.

Še večji uspeh pa so naši kegljači dosegli med tekmovalci do 28 let, kjer sta M. Zupančič z 876 in J. Blažič z 868 podrtimi keglji zasedla prvo in drugo mesto. Oba bosta nadaljevala izbirno tekmovalje za sestavo selekcije Dolenjske, ki bo nastopila na republiškem prvenstvu.

DRUŠTVENO PRVENSTVO

V nadaljevanju društvenega prvenstva posameznikov so tekmovalci končali štiri nastope za uvrstitev med najboljših 16. Teh 16 pa bo imelo še 4 nastope za končnega prvaka. Med najboljšimi igralci je tudi 5 igralcev Novoteksa - Blažič, Zupančič, Klobučar, Pirc in S. Dravinec. V zadnjih dveh nastopih je odlično igral J. Blažič, ki je na kegljišču Loka podrl 885 kegljev, v domu JLA pa 880. S temi rezultati je po štirih nastopih prevzel vodstvo.

Novoteks

NOVOTEKS je glasilo tekstilne tovarne Novo mesto. Izhaja vsako prvo sredo v mesecu v nakladi 2800 izvodov. Urejuje ga izdajateljski svet: Mira Kovačič, Teodora Kovačič, Konrad Mehle, Franc Pavlin, Andrej Počrvina in Slavko Polak. Predsednik izdajateljskega sveta je Andrej Počrvina. Odgovorni urednik Miha Gošnik. Uredništvo in uprava: Novoteks, Novo mesto, Foersterjeva 10. Stavak, filmi in prelom: ČZP Dolenjski list, tiska Knjigotisk Novo mesto.